

KÁVÉSI PAR SZAKKÖZLÖNY

a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a budapesti kávésegédek betegsegélyező-pénztárának, a budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők-ipartársulata, a Budapesti Pinczér-Egylet, a Pinczerek, Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Országos Nyugdíjgyesülete és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyező-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre frt 6.— Negyed évre frt 1.50
Félévre frt 3.— Külföldre negyedévenként frt 2.—

Érkezéstől az 1. és 15. jédes Hónats.

Pränumerations-Preise
a. a. 6.— Vierteljahrlich frt 1.50
b. a. 3.— Für das Ausland vierteljährlich frt 2.—

Redaktion und Administration:
Budapest, IV. Bezirk, Egyetem-tér Nr. 6.
Kiadó és felelős szerkesztő: WAGNER JOZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV., Egyetem-tér 6. szám.

Bélyegtelen levelek nem fogadjatnak el. — Hírlapok nem szólnak vissza.

Redaktion und Administration:
Budapest, IV. Bezirk, Egyetem-tér Nr. 6.

Kiadó és felelős szerkesztő: WAGNER JOZSEF

Az ipartársulati iroda és a kávésegédek betegsegélyező-pénztárának irodája

IV. ker., Zöldfa-utca 14. szám alatt van.

Hirdetések és előfizetések elfogadjatnak a kiadóhivatalban

Budapest, IV., Egyetem-tér 6. II. emelet.

A „Budapesti kávéipartársulat” társasestélye.

— 1897. április hó 9-dikén. —

A »Budapesti kávéipartársulat» szokásos havi társasestélyét f. évi április 9-én az Andrássy-úti Pschorr-Bräu vendéglőnek a VI—VII. ker. társaskör épületében az első emeleti étteremben tartotta meg. A vendégkör házigazda szerepében Peissel Henrik, a müncheni Pschorrbräu sörgyár magyarországi vezérképviselője s Bokros Károly vendéglős egyforma szeretetreméltósággal buzgókodtak az estély sikerének biztosításán, amelyen mindvégig lelkes és emelkedett hangulat uralkodott. Ősi — akarom mondani — régi szokás szerint ezen az estélyen is természetesen számos felköszöntő hangzott el, amelyeknek legnagyobb része a távoli Abbaziában időző és közszeretettnek örvendő elnöknek, Némai Antalnak szólottak.

A vacsorán jelen voltak: Pikler Ármán alelnök (Opera-kávéház), Harkai Mór pénztárnok (Korona-kávéház), Holstein Zsigmond ellenőr (Nador-szálloda), Steuer Sándor, a »Budapesti kávéipartársulat» betegsegélyező pénztárának elnöke (New-York kávéház), Kleinlein Károly (Röck Szállás-utca), Weingruber Ignác (Edison-kávéház), Holzer Ede (Andrássy-ut), Gruber Károly (Városligeti kioszk), Hanusz Béla (Terezkörút), Fränkl Bertalan (Svábhegy-szálloda), Seemann Károly (Váci-körút), Glaser Fülöp (Andrássy-kávéház), Árvay Ottó Ede (Millenium-kávéház), Fleischmann Gyula (Beliczay-kávéház), Laukó Pál (Árpád-kávéház), Rosner Ignác (Calvaria-tér), Egyházy József (Valéria-kávéház), Berger Leó (Király-utca), Krausz József (Corvin-kávéház), Kutscher Mihály (Medikus-kávéház), Brück Károly (Vigszínház-kávéház), Tauber Samu (Gépgyár-kávéház), Blau Ignác, a kávéházi segédek helyközvetítője, Tóth István tekeasztalygáros, Peissel Henrik, a müncheni Pschorrbräu magyarországi vezérképviselője, Bokros Károly vendéglős, Fischer Miksa tojáskereskedő, Gindert István jégsekrengyáros, Salacz Nándor, Steiner J., Hölle pezsgőgyáros képviselője, Szemerényi István ipartársulati titkár és Wagner József, a hivatalos »Kávéipar Szakközlöny» szerkesztője.

A vacsora folyamán, melynek kifogástalan felvezetéséről és izletességéről Bokros Károly vendéglős gondoskodott, a legelső felköszöntőt Pikler Ármán alelnök mondotta a távollevő ipartársulati elnökre, Némai Antalra. Nagy tetszéssel fogadott humoros felköszöntőjében kifejté, hogy bár legszívesebben az összes jelenlevőket ölelné át szeretetével, poharát mégis inkább Némai Antalra emeli, aki mindnyájunknak egyformán kedves barátja, s aki büszke lehetne rá, ha látná, mily szeretettel emlékeznek meg róla az összes jelenlevők; indítványozza, hogy az estélyen jelenlevők sürgönyileg üdvözöljék az Abbaziában időző elnököt. A jelenlevők ezen indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadván, Szemerényi István titkár jelenti, hogy e közkívánalomnak már is eleget tett. Általános derűltég között jelenti ki erre az alelnök, hogy: »a mi titkárnk olyan, mint az egyszerű zsidó orvos, akit vallása a szombati recepitrástól eltiltván, az összes szombatra várható recepteket már pénteken megírta».

Harkai Mór pénztáros az ő kedvezetű témájára — az összes ipartársulati tagokra emeli poharát. »Ha megmondom, — ugymond — kedves barátaim, hogy első összejöveteleink éveket ezelőtt milyen gyéren voltak látogatva s hogy most milyen vetélkedéssel buzgókodunk mind-

annyian estélyeink sikerének biztosításán, valóban azt kell gondolnunk, hogy az Uristen szállta meg ipartársulatunk tagjait, akiknek most az a jel-szava: Tartsunk össze. Elég néhány nappal ezelőtt ünnepeltük meg szeretett elnökünk ünnepét (Eljen Némái!) s én megvallom, attól félttem, hogy az idő rövidsége miatt ma nagyon kevesen leszünk együtt. S íme mégis mily szép számban jöttünk össze. Dicséretemnek és örömmemnek a kollegiális összetartás ily szép megnyilatkozásán nem is adhatok eléggé kifejezést s ezért poharamat ipartársulatunk valamennyi tagjára emelem. Az Isten éltesse Önöket.

Pikler Ármán az estély egyik németajku tagjára német nyelven mond felköszöntőt. Peissel Henrikre, a müncheni Pschorrbräu sörgyár magyarországi vezérképviselőjére emeli poharát, ki ritka buzgalommal és tisztességes odaadással fáradozik vállalkozása sikerén s már is mindenfelől nagy simpathiáknak örvend.

Peissel Henrik e beszédre adott válaszában kifejti, hogy mint nem szónok ember, hosszabb beszédet még akarva sem tarthatna. Egész röviden köszöni a kávéipartársulatnak a bizalmát, ki ritka buzgalommal és tisztességes odaadással fáradozik vállalkozása sikerén s már is mindenfelől nagy simpathiáknak örvend.

Peissel Henrik e beszédre adott válaszában kifejti, hogy mint nem szónok ember, hosszabb beszédet még akarva sem tarthatna. Egész röviden köszöni a kávéipartársulatnak a bizalmát, ki ritka buzgalommal és tisztességes odaadással fáradozik vállalkozása sikerén s már is mindenfelől nagy simpathiáknak örvend.

Szemerényi István ipartársulati titkár mint hivatalos ember, hivatalos dolgokról kíván beszélni. Annak idején — ugymond — midőn a kijelölő-bizottságnak a lelépő tagok helyébe új választmányi tagokról kellett gondoskodnia, súlyos nehézséggel kellett megküzdenünk, hogy olyanok kerüljenek oda, akik e tisztüknek nemcsak megfelelni tudni majd, hanem akarnak is. A kijelölő-bizottság meg is találta ezen embereket az újonnan megválasztottakban s ezért poharát az új választmányi tagokra, kikben a társulat csupa kipróbált s önzetlen munkást nyert, emeli. (Eljenzés!)

Fränkl Bertalan a házigazda által e közben felforgált Louis François pezsgők pompás izletességére mond hatalmas panegirikot általános derűltég között, amely csak növekedett akkor, midőn Wagner József szerkesztő általános közkívánalomra ékes latinságú beszédet mondott.

Harkai Mór pénztáros becsinátott két, hogy a jelenlevők figyelmét újolag néhány percre igénybe kénytelen venni s noha már maga sem fiatal, poharát egyik legöregebb, érdemes tagra emeli, ki évek hosszú sora óta nemcsak megszokás nélkül volt tagja a társulatnak, hanem időről-időre különböző tisztségeket is töltött be, hol a választmányban, hol a felügyelő-bizottságban és akit nagyon meg kell becsülnünk azért, hogy törhetlen kitartással kitartott mellettünk. Poharát Seemann Károlyra emeli. (Általános eljenzés).

Az e beszédet követő eljenzés elhangzása után Pikler Ármán alelnök indítására hosszabb véleményesere — amelyben Holstein Zsigmond, Harkai Mór, Szemerényi István, Fränkl Bertalan stb. is részt vettek — indult meg a felett, hogy milyen módokat kell tartassék meg a jövő jour fix, amely Fränkl Bertalan Svábhegy-szállójában fog megtartani. Pozitív megállapodások nem történtek ezuttal, a határozatok a hivatalos »Kávéipar Szakközlöny» és külön meg-hívóján is kellő időben fognak az ipartársulati tagokkal közöltetni.

Hanusz Béla beszédében a titkárnak az új választmányi tagokra mondott felköszöntőjeért akar azok nevében köszönetet mondani, valamint köszönetet akar mondani azoknak s a maga nevében az ipartársulati tagoknak beléjük helyezett bizalmáért is. Mindannyian nemcsak hálás szível fogadják e kitüntető megbízást, hanem ígérk is egy-

üttal, hogy a reájuk várakozó feladatoknak épügy mint elődeik, a legjobb igyekezetükkel fognak megfelelni, s hogy az elnökséggel és választmány-nal karöltve fognak munkálkodni azon, hogy a társulati tagok közli összetartás minél erősebb, a társulat felvirágzása minél nagyobb legyen. (Eljenzés.) Bántja ugyan, hogy éppen most, midőn valamennyiük nevében ezen igéretet teszi, az elnök nincsen jelen, de ez nem akadályozhatja meg abban, hogy poharát ne emelje s szeretett elnökre, Némai Antalra (hosszantartó, lelkes eljenzés), akinek mindent köszönhetünk, Pikler Ármán alelnökre és Harkai Mór pénztárosra, akiknek igen nagy részben köszönhetjük, hogy e tiszteletre méltó ipartársulat 82 éves fenállása dacára folyton virágzik, a társulati tagok közötti összetartás folyton erősebb lesz. Reájuk emeli poharát. (Általános eljenzés).

F. Kiss Lajos hosszabb beszédben Bokros Károly vendéglősre emeli poharát, különösen kiemelve ennek az ezredéves országos vendéglős-kongresszus alkalmával kifejtett tevékenységét, amelylyel épügy, mint egész társadalmi s ipari téren kifejtett tevékenységével a vendéglősök jogos érdekeit megvédeni s a vendéglőipart minden téren igaz jogaihoz juttatni fáradozóan törekszik. Mivel reményli, hogy Bokros Károly ebbeli törekvései nemcsak sikerrel lesznek koronázva, hanem együttal a kávéipartnak is javára, a kávéipartnak pedig buzdításul és követendő mintaképp fognak szolgálni, reá s törekvéseinek sikerességére emeli fel poharát.

Bokros Károly e beszédre adott válaszában kijelenti, hogy Kiss Lajos szavaiban sokkal több jóindulat van, mintsem neki érdeme vagy jog-czime. Annyit azonban mondhat, hogy életének legtöbbet élje el, hogy egy a közigazgatási mint törvényhozási téren helyet kaphassanak köz-zülünk azok, akiket erre szellemi és erkölcsi tulajdonságai épügy képessé s alkalmassá tesznek, mint bármely más iparost vagy más társadalmi állásu egyént, akik éppen azért, mert közülünk valók, a mi ügyes-bajos dolgainkat, törekvéseinket és serelemmeinket is legjobban ismerik, s azokat leg-igazabban tudják a város tanácsában és a parlamentben is képviselni. Erre az eszmére, ennek a törekvésnek sikerére emeli fel poharát. (Hosszantartó, lelkes eljenzés. Bokrost a jelenlevők sorra üdvözlik.)

Szemerényi István társulati titkár a »Gutta cavat lapidem» közmondásból kiindulva, a lassu víz partot mos, esendes de érdemdud ipartársulati tagra, Steuer Sándorra emeli poharát, akire e két illetve egy és ugyanazon közmondást vonatkoztatva, mindenki csak a legjobbra gondolhat, mert azt csak az ő eszében, igénytelen szerénységgel, de annál áldásosabban kifejtett működésére lehet vonatkoztatni. Arra a működésre, amelyet ő mint a budapesti kávéipart betegsegélyező-pénztárának elnöke évek óta fáradozóan buzgalommal fejt ki erős kézzel tartván össze a pénztár segélyezője) ruló kávéházi segédeket. (Eljen Steuer Sándor!) Steuer Sándor azonban ezen kívül az ipartársulati tagokra is évek hosszú sora óta nemcsak egyik legbuzgóbb tagja, hanem a felügyelő-bizottság is mintegy örökségképen átvett első felügyelő bizottsági tagja, aki e tisztének is mindenkor fáradozóan buzgalommal és odaadással tesz eleget s ezért reá emeli poharát a kívánsággal, hogy az Uristen őt kedves családjával sokáig éltesse. (Hosszantartó lelkes eljenzés.)

Fränkl Bertalan tartott ezután nagy tetszéssel fogadott beszédet. Miután — ugymond — a mi kedves vendéglősünk Bokros Károly ur (Eljenzés) a magasabb politikára is átesapott, amit mi is csak helyeslehetünk, mert ahhoz jogunk van,

(Ugy van! Eljenzés) engedjek meg, hogy én viszont egy sokkal közelebb eső feladatra hívjam fel az önök figyelmét. Mindnyájan fognak még rá bizonyosan emlékezni, hogy a mi igen tisztelt elnökünk a Weingruber-féle vendéglőben tartott jour fixünk alkalmával tartott beszédében a közeledő községi választásokra hívta fel figyelmünket. Nem akarok ezúttal az ő ott elhangzott szavainak ismétlésébe bocsátkozni, hogy kifejtsem, mennyire szükséges, hogy ezen községi választások alkalmával a legnagyobb egyetértéssel és egy tervszerű összetartással járjunk el, azonban nem hangsúlyozhatom én sem eléggé, hogy mily fontos iparunkra nézve, hogy a városi képviselői testületben mentől több képviselőnk üljön, s ha többet nem, minden kerülethől legalább egy embert mi is küldjünk a város házába, amit elérünk nem is volna valami nehéz dolog (Ugy van! Általános helyeslés!), ha tekintetbe vesszük, hogy 200—250 kávé közül majdnem mindegyikünknek van 30—40 embere, akinek szavazatát számunkra nyervehetnénk meg. Ezen törekvésünknek semmiféle nagyobb akadály sem áll útjába s ezért arra hívom fel önöket, hogy együtt s külön-külön is mindnyájan arra törekedjünk, hogy mennél több kávé és vendéglős kerüljön a főváros képviselő-testületébe. Ezen törekvésünk sikerére emelem fel poharamat. (Eljenzés.)

Az est utolsó szónoka Szemerényi István ipartársulati titkár lendületes szavak kíséretében Némái Antal ipartársulati elnököt köszönti fel. Egy angol közmondásból kiindulva, — ugymond — Kiss Lajos után, ki előttem Kleinlein Károlyt, mint ipartársulatunk legöregebb választmányi tagját köszöntötte fel méltó szavakkal — utolsóinak azt hagyom, aki köztünk éppen nem az, hanem a legelső s ez a mi elnökünk, Némái Antal (Hangos, szűnni nem akaró eljenzés!), aki ugyan most nincs közöttünk, de az általa inaugurált szellem most is — az ő távollétében — minden kapocsnál szorosabban tart össze bennünket. Most, hogy nincs jelen — nem fog bizonyára senkisémmel szolgálkúsgal vádolhatni, ha szabad szívvel-lélekkel róla emlékezem meg, elmondva azt, amit az ő jelenlétében, különféle tekintetekből elmondanom nem lehet. Uraim! Mindnyájan tudjuk és ismerjük az ő érdemeit, hiszen csak nemrég részesítettük azokat szép és jól megérdemelt elismerésben, ami bizonyára az ő érző szívének is jól esett, azonban most is, mint minden alkalommal ki kell fejeznem azt, amit igaz lelkesedéssel hangoztattam a válság napjaiban is, hogy közülünk egyedül ő az, aki a mi vezetésünkre predesztinálva van, hogy a mi elnökünk egyedül csak ő lehet, mert nincs senki, aki az elnöki állás farszto teendőit oly odaadó buzgalommal teljesítene, mint ő, aki ezen állást soha a maga, hanem a mi érdekünkben érvényesítette. Bajaink, panaszaink leghűbb orvosát ismertem meg benne közel négy évi titkárságom alatt, s nem ismerem ennél fogva szebb célt e társulat s annak minden egyes tagja számára, mint azt, elkövetni mindent, hogy Némái Antal e társulatnak még soká — soká elnöke maradjon. A mellette megnyilatkozandó törhetlen ragaszkodásra emelem poharamat, azzal a kívánsággal, hogy az Uristen Némái Antalt kedves neje s ipartársulatunk javára még számos — számos évig friss erőben és jó egészséggel tartsa meg. (Eljenzés!)

* * *

A szivélyes házigazdától, Peissel Henriktől és Bokros Károlytól a vendégek Árvay Ottó Ede meghívására ennek Andrassy-uti Millennium-kávéházba vonultak fekete kávéra. Hosszu sorba állított asztalok, jól behűtött jafafele francia pezsgő s Rácz Laci pezsgő muzsikája várakozott itt rájuk. A fekete után csakhamar egész sor Roederer esett áldozatul a most már derűs hangulatnak, amelynek emeléséhez a Laci válogatotat magyar női nem kis mértékben járult hozzá, szóval: Árvay a jól sikerült est méltó befejezéséről sikeresen gondoskodott.

F. Kiss Lajos.

Ujdonságok a világítás terén.

Kávéház tulajdonosok és vendéglősök figyelmébe.

A magyar gázizzófény-részvénytársaság (Welsbachi Auer Károly szabadalma) újabb időben olyan égőtesteket állított össze, a mely valamennyi gázfogyasztással minden tekintetben jelentékeny előnyöket biztosít. Azon fogyasztóknak azonban, akik eddig csak az elektromos világítást használták, még sokkal nagyobb előnyöket biztosít, mivel ezen új Auer-égő, mely „N” típus név alatt kerül forgalomba, a fogyasztásnál legfeljebb $\frac{1}{10}$ krajczárba kerül óránként, amellet azonban fényerősség tekintetében a villamos izzólámpákat kétszer-háromszor is felülmúlja, anélkül azonban, hogy a megvilágított helyiségben magasabb hőfokot fejlesztené, mint az elektromos izzólámpák.

Ezen égőtestek használatba hozatalát ószinte örömmel üdvözljük szaktársaink érdekeinek, mert meggyőződünk felőle, hogy azoknak használatuk különösen a nyári hónapokban igen jelentékeny előnyöket biztosít a kávéház tulajdonosoknak, szállodásoknak és vendéglősöknek, mivel nem idéznek meleget elő a megvilágított helyiségek-

Szt.-Margitszigeti

ÜDITÖVIZ

a legkiválóbb és legolcsóbb
ásványos savanyúvíz
és
egészség-ápoló ital.

Kitűnő eredménnyel használtatik:

Köszvény-, gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható: Legtöbb gyógyszerárban. ásványvíz-, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

FŐRAKTÁR:

WERNER ADOLF-nál
(FRUM ISTVÁN UTÓDA)

Budapest, II., Batthyány-utca 3. sz.

Telefon 90—97.

Főhercegi Szt.-Margitszigeti felügyelőség.

Kőbányai Király-serföző

részvény-társaság.

Termel:

Ászoksört

Királysört

Márcziusisört

Koronasört

és

Bajorsört.

Városi iroda:

VII. Kertész-utca 40.

Korona-pezsgő.

Próbáládák 2 palackkal bérmentve Magyarország és Ausztria bármely postafiókára 3 frt utavétel. — Viszontelárusítóknak megfelelő árengedmény.

Mattes János.

Budapest, Haris-bazár.

Kaphatók Szimon István főüzlet váci körút 12. főüzlet váci körút 60 és Terecz-körút 85. — Vogel Gyula Andrassy-ut 29. — Rabseh Sándor Kerepesi ut 11. — Sallay István Kerepesi ut. — Török Bódog Kerepesi ut. — Diósy Kálmán Kerepesi ut 22. Weinberger Gusztáv Calvin-tér. — Tóth Imre üllői ut 73. — Czékkel Ferencz neveléjs-utca. — Steurer Antal rózsá-utca. — Gálzler Béla Buda, Vár. — Sellner Gyula Buda, Vár. — Schedel János Buda, főut. valamint a legtöbb fűszer- és csémege-üzletben.

Fried Zsigmond

mű-esztergályos

kávéházi eszközök raktára

és javító-műhelye.

Budapest, VI., nagymező-utca 9.

Tekegolyók pontosan és jutányosan esztergáltatnak.

Használt golyók és dákok olcsón mindig raktáron.

Szórba golyók magas áron vétetnek és becséreltetnek.

ben, mint a villamoságra berendezett izzótestek — Ezen állításnak valódiságát legjobban bizonyíthatja a „Pester Lloyd” nyomdája, ahol hosszabb időn át megfigyelték a hőmérséki viszonyokat az eddig használatban volt villamos izzótestek és az „N” típusu kis Auerégők használatával történt világításnál, s ahol ma, olesőségánál fogva is azok folytán a kis égők állandó használatára határozta el magukat.

Ha a 16 gyertyafényerejű izzólámpát lámpánként és óránként $1\frac{1}{2}$ krajczár leszállított árral számítjuk, úgy a kis Auerégő használatát által minden lánagnál óránként egy krajczárt takarítunk meg, s amellet kétszer-háromszor erősebb fényünk van.

Amint továbbá több helyen meggyőződünk, az égők technikailag oly tökéletességgel vannak kidolgozva, hogy azt a meleg nyári hónapok közepéig a legjobban ajánlhatjuk. Annak kimutatására, hogy 100 N-jelzésű Auerégőnél, szemben 100 és pedig csak 16 gyertyafényerejű izzólámpánál mennyit takaríthatunk meg, szolgáljon a következő példa:

100 elektromos izzólámpa használatára 100 óra keresztlé leszállított árak mellett körül 150 frtba, 100 N-typusu kis Auerégő 100 órai

használatára pedig csak 60 frtba,

100 óraig tartó égés mellett tehát 90 frt a megtakarítás.

Ha kiszámítjuk, hogy egy kávé nyáron át átlag 5 óraig éget gázt naponként, egy hónapban tehát 100 lánagnál 150 óraig, úgy az Auer-féle világítás mellett havonként 135 frt megtakarítást állapíthatunk meg.

A magyar gázizzófény-részvénytársaság (Welsbachi Dr. Auer Károly szabadalma), információink szerint hajlandó ezen égőket a nyári hónapokon keresztül kávéosoknak és vendéglősöknek minimális összeg mellett kipróbálás végett kölcsönképen átengedni.

A maguk részéről kötelességünknek tartottuk a t. szakköröket az Auer-világítás ezen előnyeire figyelmeztetni.

Wagner József.

A vásáresarnokok ismertetése.

(Vége.)

A központi vásáresarnok főcsarnoka a hossz- tengely irányában egy husz méter szélességű köz- zépső főhajóval bir, amelynek mindkét oldalt merő- legesen a főtengelyre hat-hat, egyenként 17 méter széles oldalhajó csatlakozik. Két-két oldalhajó közé alacsonyabb és csak hat méter széles csarnok- részek vannak közébeiktatva. Ily elrendezés mellett megfelelően egyenletes s intenzív oldalvilágítás adható a csarnok belsejének és a sok tekintetben hátrányos felvilágítás mellőzhető volt. A csarnok vánházköri főrészében vannak mindama helyi- ségek, melyek a kezeléshez, valamint az egészért és vásárrendőri szolgálathoz szükségesek. Földszint vannak elhelyezve a főfelügyelő hivatalos helyiségei, az őrszoba és egy külön vendéglő, bejárattal az utcáról. Az emeleten a könyvvezetés és az iroda- személyzet hivatalos helyiségei, valamint a ható- sági közeveti irodái nyertek elhelyezést.

A főcsarnok másik végén, vagyis a baromfi- vásáresarnok határos részén vannak a vasúti szolgálathoz s fogyasztási adókezeléshez szük- séges hivatalok.

A közlekedést illetőleg első sorban az akkép létesített vasutösszeköttetés említendő, hogy a csarnok a dunaparti teherpályaudvarral közvetlen összeköttetést nyert és pedig úgy, hogy a sóház- utcai oldal mentén a csarnokba egy vágány vezet, melyből még egy rövid csonkavágány ágazik el a baromfi vásáresarnokok számára: a hosszoldalon levő vágány mellett egy végigvonuló széles perron van fenntartva, mely a vasuton érkező árúk kirakodására szolgál; a forgalom eselleges növeke- désével az előbb említett csonkavágány meghosz- szabbítható lesz és akkor a csarnokban két vasúti vágány fog rendelkezésre állani.

A Dunán hajóval érkező árúk az alsó rakodó- partra nyíló alagutont át szállíthatók be közvetlenül a csarnok alatti pinchébe, Kocsiközlekedés céljára a csarnok hosszirányában széles kocsit vonul végig, mely a vánházköri főbejárattól kezdve a csarnoknak csillagutcai oldaláig terjed.

A gyalogközlekedés számára a csarnoknak pipautcai oldalán négy külön gyalogbejárója van, úgy a fal melletti husárhelyek előtt, mint az árúhely-szigetek közt széles gyalogutak vonulnak el.

A határoló utcák járdaszíneiben van a csarnok földszintje, azallat a csarnok egész terjedelmében van a pinche és végre a földszint felett átlag hat méter magasságban van az ugynevezett karzat, mely a határoló falak mentén körülül és négy helyen átjáró összeköttetéssel bir. A pinche az élelmi szerek raktározására szolgál. Ugyanitt vannak a hűtőhelyiségek is elhelyezve, melyek mesterséges uton előállított hideg és száraz levegővel hűtetnek és az esetleg el nem adott hűseműek és egyéb könnyen romlásnak induló élelmiszerek elhelye- zésére szolgálnak. A többi élelmiszerek raktáro- zására sodronyhálózattal körülzárt külön pinche részek készültek.

A földszint és a karzat a tulajdonképeni áruhelyek elhelyezésére van szánva.

A földszinten a nagyban való kereskedelemre, a csarnokon átvezető kocsit és a vasúti vágány közti rész van fenntartva, a kicsinyben való elárusításra pedig a csarnoknak a kocsitól a pipa-utcaig terjedő része áll rendelkezésre.

Az előbbi vagyis a nagyban való kereskedelemre szánt helyen a hatósági közvetítők részére szolgáló berendezések és az árverési emelvények, a husnak nagyban elárusítására szolgáló rekeszek, valamint az egyéb élelmi cikkek nagybani elárusító területei vannak elhelyezve; a fogyasztási adó alá kerülő élelmi szerek kezelése és célra létesített külön helyiségekben szintén itt történik.

Kicsinybeni eladásra szolgáló területen van kilenczven elzárható áruhely, átlag 5-6 négyzetméter alapterülettel husneműek és 250 bekerített áruhely egyéb élelmiszerek elárusítására. A husneműek elárusító helyei a falak mentén vannak elhelyezve, a csarnok közepén pedig zöldség, gyümölcs stb. élelmiszerek-árusai, nemkülönben a hal-és rákárusok is. Az élő baromfi és tojás eladására az elkülönített baromfi-vásárcsarnok szolgál a szükséges berendezésekkel felszerelve. A karzat 760 elárusítóhelylyel bír élelmi cikkek, konyha és háztartási eszközök eladására és virágárusok számára.

Közlekedésre a közönség számára kényelmes lépcsők, az áruszállításra villamos erővel hajtott felhúzó szolgál. A világításra és szellőztetésre különös gond fordított, a csarnok belseje nappal intenzív oldalvilágítást nyel. A pinceszékhelyek világítására és szellőztetésére az ablakok előtt a járdába nyúló aknák készültek, ezenkívül még a tetőn túl nyíló levegő-előállításához szükséges hűtőgépeket és a hozzátartozó gőzkazánokat, nemkülönben a villamos világításához szükséges gépeket és a javítóhelyeket a pinceszékhelyekben nyerték elhelyezkedni.

Szerkezeti szempontból megjegyzendő, hogy az égáji viszonyokra való tekintettel az összes határoló falak légia és faragott kőanyag felhasználásával készültek az összes födélek, rácszott oszlopok és a födékek pedig vasszerkezetek. A tetőzetek kettős deszkaburkolatúak, úgy hogy e két burkolat közti légréteg a külső hőmérsékletnek közvetlen befolyása elleni védelemre szolgál.

A tojáskereskedelemlről.

A székes-fővárosban a vásárcsarnokok intézménye néhány hét óta életbe van lépítve. Az intézmény hivatalosán fogva ez azért történt, hogy a székes-főváros élelmezése olcsó és kifogástalan legyen minden tekintetben és hogy az eladási üzlet egy a vevő, mint az eladóra nézve könnyebb és realisabbá tétessék. Ebből kifolyólag épen a vásárcsarnokok életbeléptetése volna a legjobb alkalom arra, hogy a székes-főváros hatósága a tojás-eladást legalább a vásárcsarnokokban szabályozza és mondja ki szabályrendeletileg, hogy a tojás-eladás csak osztályozva, vagy akár súly szerint engedtetik meg. Ezzel úgy a tenyésztőket, mint a fogyasztókat lekötelezi, miután ezen rendelettel a fogyasztók és tenyésztők érdekeit is megvédelmeznék.

E tárgyban Grubicy Géza, a Magyar Gazdák Lapja legutóbbi számában érdekes cikket írt, melyet közérdekű voltólán érdemesnek tartunk lapunk t. olvasóival egész terjedelmében közölni:

»Nálunk a tojásokat tekintet nélkül azok nagyságára árusítják el darabszámba. E mellett a tenyésztő sem nyer semmit, de a vevő sem. Mert a tenyésztő kénytelen eladni tojásait darabszámba, nincs ami őt sarkalja nagyobb tojások termelésére, mert csak úgy veszik a nagy tojást, mint a kicsinyt, de a vevő sem nyer semmit, mert ő is a kicsinyt a nagygal vegyest venszi s így nem tudhatja, mi a tojás igazi értéke. Egyedül a közvetítő kereskedő nyer e mellett, ki így vegyest összevásárolván a tojásokat, mialatt exportálja őket, azokat osztályozza, hogy valódi kereskedelmi árucikket képezzenek.

Itt az ideje, hogy mi is szabályozzuk tojás-kereskedelmünket, kivált most, mikor az orosz konkurrenzia oly iszonyuan fenyeget, amely végromlásba döntheti baromfi-tenyésztésünket.

Osztályozzuk vagy súly szerint árusítsuk el tojásainkat.

Osztályozzuk mint a francziák, kik csak ilyen áru ismernek és ahol csak osztályozott tojások kerülnek kereskedelmi forgalomba. Így a párisi vásárcsarnokokban, az u. n. halles-okban csak osztályozott tojások kerülnek forgalomba. Aki nem osztályozva küldi tojásait eladásra, annak tojásait a vásárcsarnokok emberei osztályozzák.

Ennek pedig az az előnye, hogy a piacra hozott tojásoknak megvan a maguk halározott piaci értéke, mely csak úgy jegyeztetik mint nálunk a buza, például a bánati, a pestvidéki, a fehér-megyeyi, a tisztavidéki, stb. és mely jegyzésekből tudhatja mindenki árujának értékét. Csak a szállítási költséget kell számításba venni és mindenki tudja mit kap árujért.

Történik pedig ezen osztályozás karikák segítségével.

Csiktusnádfürdőn

1897. május 2-án d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján

bérbe adatnak:

1. A fürdők az új Rezsőfürdővel együttesen 3000 frt
2. A gyógycsarnok vendéglője ... 2500 „
3. A gyógycsarnok kávéháza 700 „
4. Gyógycsarnok épületben hat bolthelyiség, egyenkint 150 „
5. Az erdei czukrászda 300 „
6. A csolnakázó tó halászati joggal együtt 250 „
7. Játékhelyek, u. m.: 2 tekepálya, 2 Croquette és 1 Lawn-Tennis-hely 200 „

kikiáltási árak mellett. **Bánatpénz 10%.**

Árverezni szándékozók a feltételeket megtekintetik és bővebb felvilágosítást nyerhetnek **Brasso, Vár-utca 7. sz. a.** és az igazgatósági irodában **Csiktusnádfürdőn.**

A főrdőigazgatóság.

Budapesti közúti vaspálya-társaság.

Hirdetmény.

A Budapesti közúti vaspálya-társaság

XXXII-ik rendes közgyűlése

folyó évi április hó 22-én délután fél 4 órakor a társulat saját épületében V., Lipót-körút 22. szám alatt fog megtartani.

NAPIREND:

1. Igazgatósági évi jelentése; előterjesztés az 1896. évi zárszámadásnak és mérlegnek, valamint a felügyelőbizottság erre önatkozó jelentésének; az osztalék megállapítása; határozat a felmentvény megadására érdemébe.
2. Indítvány a kocsivezetői segélylap tárgyában.
3. Jelenléti folyamatban levő építkezésekről és kilátásba vett új építkezésekről; erre vonatkozó határozat.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.

Szavazati jogot adnak a társaság közgyűlésein (alapszabályok 13. és 20. §§) egyaránt a társaság részvényei s illetőleg élvezeti jegyzei, ha legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményeztetnek; 20 darab részvény vagy élvezeti jegy után egy szavazat gyakorolható, oly megszorítással azonban, hogy 20 szavazatnál többet egy részvényes sem gyakorolhat sem saját nevében, sem pedig megbízásból.

Felhivatnak tehát a t. cz. részvényes urak, kik a jelen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, miszerint a czimleteiket a szelvényekkel együtt, beleértve a folyó évi május 1-én lejárt is, bezárólag f. évi április 18-ig, az igazgatóságnál (V., Lipót-körút 22. sz.) délelőtt 9-12, délután 4-5 között, térítvény mellett letenni méltóztatásnak, hol a szavazási igazolványokkal egyidejűleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelőbizottság jelentése is átvehető lesz.

Budapest, 1897. évi márczius hó 20-án.

Az igazgatóság.

DITRICHSTEIN M.

Lakás- és ablaktisztítási vállalat

VII., Nyár-utca 34/b. számú házamban.

Tisztít alaposan, pontosan és olcsón

egész lakásokat, új épületet, üzleti helyiséget, ugyszintén padlók beeresztése és lakkrozása legjobban lesz eszközöltetve.

Ablaktisztítás bértelben nagyon olcsón és pontosan csakis megbízható munkások által.

Poloskák, sváb, orosz férgék és molynok stb. alaposan kiirtatnak.

vel. A melyik tojás egy 40 milliméter átmérőjű kerek karikán át nem csuszik, az elsőrendű tojás, amelyik egy 38 milliméter átmérőjű karikán át nem csuszik, az másodrendű tojás; a többi harmadrendű tojás, mely már a kereskedelemben nem szerepel, hanem csak a helyi fogyasztásra szorul. Innen van, hogy nálunk oly sok kis tojás kerül forgalomba, mert az exportőrök, kik tudva ezen kereskedelmi szokást, már idehaza osztályozzák a tojásokat és a harmadrendűeket itt bocsátják áruba.

Igaz, hogy az osztályozott tojások korát nem lehet megismerni, s így a régiék, bármily nagyok legyenek, le vannak apadva; de azért a nagy tojásban mégis több a használható rész, mint a kisebbben. Különbön ugyanebben a hibában szenvednek a vegyes nagyságban elárusított tojások és így ezen hiba az osztályozott tojásoknál tárgyalanná válik. Tagadhatlan az, hogy a nagy tojás több élvezhető alkotórészt tartalmaz, mint a kicsiny. Az osztályozott tojásokkal pedig az eladásnál jobban jár a tenyésztő, mintha tojásait vegyest, egyre-másra árulja el, mert tudja azok értékét, mivel ezeknek az ára ugy jegezetik, mint nálunk a buza ára. A párisi vásárcsarnokban például hétről-hétre közlik az osztályozott tojások árát és azt a lapokban is közzéteszik.

Németország több nagy városában a tojásokat sulyra árulják. Sulyra és nem osztályozva, mert a németnek nem kell a francziától a jó sem.

A suly szerint való árulás tulajdonképen a legigazságosabb, mert itt nagy szerepet játszik a tojás frissisége, mivel a friss tojás nincs elapadva, tehát több élvezhető anyagot tartalmaz mint a lepadt régi tojás és izletesebb is. De van annak is egy hátránya, t. i. az, hogy a kis tojások kemény héja aránylag sulyosabb mint a nagy tojásoké. Ez azonban egyaránt áll a vegyes nagyságu tojások elárusításánál s így szemben ezzel szintén tárgyalanná válik. Igaz, hogy ez az elárusítási mód a kivételnél nehézségekre utközik, mert a tojás törekeny és a kicsinyben való eladásnál, mikor a vevő csak két három tojást vesz, nehezen kivilthető és itt mégis kell, hogy a darabszám szerinti eladás érvényesüljön.

Gyakorlati szempontból nagyon fontos a tojás megítélése is. A tojás akkor tekinthető frissnek, ha teljesen átlátszó és sötét foltok nem láthatók benne, amellet a levegőt tartalmazó üreg kicsi, a tojásfehérje teljesen átlátszó, nem pedig felbőrszerűen zavaros, a héj belül tiszta fehér, a tojás sárgája élénk színű, a fajsúly nem sulyd 1040 alá. Ha a fajsulya kisebb, a tojás már nem friss, ha máskülönbön egészen úgy néz is ki, mint a friss tojás. Romlottnak a tojás akkor tekinthető, ha áteső fénynél sötét foltok láthatók benne, továbbá ha a levegőüreg igen nagy, a fehérje kocsonyásan tapadós, zavaros sárgás, a sárgával elegyedett, vagy a sárgáját borító finom hártya megszakadt. Legélszerűbb a tojásokat szárazon eltartani, mert ezáltal utját álljuk a megpenészedésnek.

Halász Lajos.

A tej eltartása és konzervei.

A tej nyitott edényekben tartva, rendes hőmérsék mellett gyorsan savanyu erjedésnek indul. A tejzukor tejsavvá változik, a zsirgolyócskák a tej felületén kiválnak, s a casein kocsonyászerű anyaggá megalszik.

A tejnek megvalvadása az abban levő oldható égvényes vegyületekhez kötött fehérjének tejsav általi kiválása. A tej savanyu erjedését szerves erjanyagok Penicillum glaucum, Oidium lactis stb. közbenjöttével különösen a Bacillus lactis hasadó gomba létesíti.

Az említett szervek spórái a levegőből a tebbe jutva termőképes egyedekké fejlődnek s a tej-cukorból hasonló folyamatok között mint a sacharomycesek, a szőlőcukrot szeszszé és szénásvá elégetik, tejsavat termelnek és pedig egy tommers tejzukorból két tommers tejsavat.

A bacillus lacticus lassan nő, tápigelatimon tenyésztve koloniái lapos porcellánfényű fejecskéket képeznek, egyedei rövid pálczaalakúak (1-5 mikromilliméter hosszú, 0,3-0,4 mm. széles) s többnyire kettesével sorakozva jönnek elő; spórai-nak csavarszerű görbületei jellegzők.

A tejsaverjedés 35-40 fok között a legélénkebb, alantabb vagy magasabb hőfoknál, nemkülönbön levegő elzárásnál az erjedés tökéletlen, sőt legtöbb esetben teljesen megszűnik. A tejsav erjedésnél feltétel, hogy a tejsav közömbös kénhatásu legyen; mihely a tejsav bizonyos mennyiségű szabad tejsav felhalmozódott, a korábbi tejsavképződés megszűnik, azért a tej, mely szénsavas calciummal közömbösítve lett, több tejsavat termel, mint amelyben szabad tejsav kimutatható.

A tejsaverjedés másodfokában a hasadógombák huzamosabb behatása által s a bacillus anylyobacter vagy butiricus, mások szerint Clostridium butyricum közbenjöttével vajsaverjedés léte:ül s a tejsav vajsavvá, szénsavvá és könnyenyé bomlik. Az erjedés eme fokánál a tej összetett vegyületei a legegyszerűebbekké elégűnek s a tej teljesen felbomlik.

A vajsaverjedésnél a cukor, mézga és glicerín vagy közvetlenül vajsavvá változik, vagy először

a cukor tejsavvá alakul s csak ezután megy a vajsaverjedésen keresztül.

A szabad kőnery által a vajsaverjedés folyamata alatt mellékterményképp propionsav és kevés capronsav vagy vajecetsav is képződhet.

A bacillus butyrikus nyulánk, az anérobákhoz tartozó bacillus rendszeren rövid sorokat képez. Legjellemzőbb ismertető jele, hogy a spórákat képező nyulványok orsószertűek lesznek, a protoplasma a spóráképződés előtt keményítő kémhatással bír s a tejben legtöbbször keserű ízű idez elő. A vajsav-erjedés a rothadási folyamathoz soroltatik.

A tejsav-erjedés folyamata alatt a tejben képződött tejsav az alkalikus kémhatású phosphorsavas sót savanyukká változtatja s aminő arányban savi kémhatású phosphorsavas sok képződnek, oly arányban felbomlanak az égvényes fehérnyék s a sajtany-fehérjék kiválása megkezdődik. A tej alkotó anyagaiban történt megváltozás folytán megsűrűsödik, a tejsav a fehérjei egyesületek alkáliájával lugaljas vegyhatású tejsavaskálivá egyesül, s ha az egész égvényes fehérnye szétbontatott, a tej kocsonyaszerű anyaggá változik és szabad tejsavat tartalmazó tiszta folyadék, a savó kiválik.

Hoppe Seyler a tejsaverjedést is rothadási folyamathoz közel állónak tartja, amennyiben az elenyhez kötött vagy elenyeltartalmú széennyvízgy maradókat részben methyllé redukálódnak, részben az elenyvándorlás által a carboxyloporthoz elenyülnek.

A tejnek megsavanyodása különösen nyári időben a mindennapi jelenségek közé tartozik. Annak megakadályozására közönségesen alkalikus kémhatású sókat, mint a kettészénsavas natront, boraxot stb. alkalmaznak, melyek által a tej megáldadása mindaddig megakadályozható, míg a tejsav közömbösítve van.

A normális tej eredetileg amphoter vegyhatású, illetve sem határozott savi, sem alkalikus. Ha a megáldadás akadályoztatása okáért fentemlített sókkal a tejet lugaljasá tesszük, a megsavanyodástól rövid időre megóvjuk ugyan, de ha az erjedés beáll, a teljes feloszlás majdnem kikerülhetetlen s rohamosan megy végbe.

Eltekintve ezen körülménytől, a közömbösített tej lugizú s különösen gyermekek táplálására nem alkalmas, mert a felfüggesztett tejgolyócskák átalakulnak, a zsírrészek elszapponosodnak, ily alakban pedig a tej az emésztést kedvezőtlenül befolyásolja.

A tej megáldadásán kívül a tejnek megkékülése és megsárgulása is észlelhető. Hansen »Beiträge für Biologie der Pflanzen« című füzeteiben a tejnek megkékülését chromogén-bakteriumoknak, de különösen a bacterium syncianumnak tulajdonítja. A nevezett bakterium, Cohn F. szerint alakitanilag véve, a microbakteriákhoz tartozik. A kékülő kezdő tejben görcsö alatt számtalan váltakozó hosszúságú (1-3 mm.) és élénk mozgású pászika-alakú szerkezetek találunk, melyek gyorsan szaporodnak s a methylikéhez hasonló festanyagot létesítenek. A spóráképződésnél a bakteriumok dorongalakat öltenek, elenyelzésnél megkönyulnak, festanyagot nem termelnek. A chromogén-bakteriumok a különböző festanyagokat szerves fehérjetartalmú anyagokból kiválástják, hasonlóan mint az élesztő gombák a szeszt s a bacillus lacticus a tejsavat. A bakteriumok által létrejött festanyagok tulajdonságai az anilin festanyagok kémiai és színképi magatartásával igen sok közönséget mutatnak; megemlítendő, hogy más tenyészfolyadékokban, burgonyán, növényi anyagokon tenyésztve, festanyagot nem termelnek.

(Folyt. következik.)

Czigányzene.

A mi cigányaink mindenféle hangszerezen játszanak, egyedül csak a zongorától idegenkednek. Régi időkben a rez- és fafuvóhangszereken is játszottak, ezek közül azonban ma már csak a klarinetet használják. Egy dolog azonban még ma is megfellelhetetlen talány előttem, az tudniillik, hogy miért nem muzsikálnak a cigányasszonyok is. Hiszen az apa lelkének lángja a leányában is fellelő, hiszen a fiu is anyja szívénél véréből táplálkozik. Ugy látszik itt is az a régi elv uralkodik: Mulier taceat in ecclesia. Lehet, hogy a cigányasszonyok teste-lelke is telve van lángoló lelkesedéssel a zene iránt, azonban a cigánykerőles nem engedi, hogy az anya, feleség vagy leány kezébe vegye a vonót, amelyet bizonyára jobban kezelnének, mint ama többnyire fehérbe öltözött festett képű leányok, akik mint a kávéházak nőzenekarának tagjai legtöbbször csak szánalmat tudnak kelteni bennem.

A zenélő cigányok közt sok a specialitás. Elég gyakran találunk köztük olyanokat, kik balkezüvel játszanak és a klarinétosok közt magam is nem egyet ismertem, a ki finom hangkezelés és lélegzethossz tekintetében akármilyen művészesel bátran versenyre kelhetett s tüdejével egy kisebbszertű orgonát is elláthatott volna. Legcsodálatraméltóbbak a czimbalmosok, — ilyen a B a n d a M a r c z i f i a s a Károly-kaszárnyai Salzer-kávéházban — akik a szorosán kifizített hurokat, villámgyorsan perdülő verőkkel zongorahangokon

Kitüntetve a következő kiállításokon:
Budapest, Bécs, Páris, Brüsszel, Antwerpen és Szent-Pétervár

Szállodák, kávéházak és vendéglők részére bankettek, bálók, ünnepélyek alkalmával kitűnő és a legkényesebb ízlesnek megfelelő

Fagylalt és Parfait

készítményeinket ajánljuk.

A székesfőváros elsőrendű kávészái a mi fagylaltkészítményeinket tartják.

Nagyszabású és mintaberendezésű **czukrárszaktályunk legelső szakférfiak vezetése** alatt áll.

Óriási gyümölcskészleteink, fagylaltgépeink és formáink folytán vállalatunk azon kellemes helyzetben van, hogy

kiborított formákban fagylalt és parfait

pontos időre, díszes kiállítással, legjobb minőségben

20 személytől 500 személyig szállíthat.

Bálók alkalmával Páris és Londonban kedvelt szelet-forma fagylaltokat szervizoztatunk. A **szakköröket gyártelepünkön mindenkor szívesen látjuk.**

Feltűnő olcsó árak, kifogástalan minőség, pontos kiszolgálás!

Árjegyzékkel és felvilágosításokkal mindenkor készségesen szolgálunk.

„Sanitas”

sterilizált szikviz és fagylaltgyár

és szikvizgyárakat berendező

TELEFON! részvénytársaság TELEFON! BUDAPEST,

VII., Gizella-ut 51. (saját gyártelep) Csömöri-ut sarok

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világhírá „Graft mikrotelefon” feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYÁR: RAKTÁR:

VI., Izabella-u. 88. V., Dorotya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny- és telefon-berendezéseket, szálloda-harangokat, villámhárító- és villamos-világítási-BERENDEZÉSEKET

oleson, solid és szakszerű kivitelben **jótállás mellett.**

Utánzások és hamisítások elkerülése végett kérjük a t. cz. fogyasztó közönséget mindig

Kutvállalat Krondorf Karlsbad mellett.

KRONDORFI

szénsavtartalmu savanyuvíz a bor vegyítésére

legjobban alkalmas.

A bort nem festi feketére!

A bornak kellemes pezsgőizt kölcsönöz.

Budapesti raktár:

V., Széchenyi-utca 3. szám.

sőt valóságos akkordokat is tudnak produkálni. Akkor is, mikor pedál nélküli czimbalmos játszottak még, nagy mesterek voltak e specialis czigányinstrumentumon s gyermekkoromból világszenvedő emlékszem a világhírű pápai Cserecsy és Józsi bandájának felszemű czimbalmosára, aki játék közben gyakran szinte egész testével ráfeküdt a czimbalmára. Ez volt az ő saját kompozíciójú pedálja. A Glaser Fülöp Andrassy-kávéházban játszó Páros Józsi bandájában, eltekintve a Páros játékaik elegáns nyugodtságától és precizitásától, legjobban az tetszik nekem, hogyan tudja bámulatos hangérzékét a leghangosabb bróiban is izolálni, ha megszakadt hurját gyorsan felkötve, a B-jét oly tisztán és biztosan fogja meg, hogy azt bármiféle hangon is játszanak a többiek, magam is azonnal felismerem.

Szinte restelkedem, mikor a Pannoniában a kedves házigazda Pelzmann uram asztalánál ennem. Innom kell, mikor a Balogh Károly vagy Radics Béla muzsikál. Az emberek a koncert alatt mellettem, mögöttem olyan lelki nyugodtsággal esznek, isznak, diskurálnak, mintha mi sem történne s nem istenáldotta művészek produkálnak magukat tőlük pár lépésre. Majd hogy le nem fordulok a székről, mikor a Berkes legszebb adagiojába mord hangon kiabál bele a főszereplő: Zahlen! Károly, a szolgálatkész főpincér persze ép oly hangmagassággal felel, de már magyarául: „Azonnal kérem!”

Es ha legalább bort innának az istenadták! De sőt isznak! Pilsent meg müncheni Pschorr-pschört, akarom mondani sört, sárga, sötét, átlátszó, világos meg mindentféle árnyalatú sötét sört, amit adta müncheni bajorja meg Páris Vilmos liferál be Kőbányára. Árpálet a hegyaljai arany csillogás gyöngyvital helyett. Hej! hej! Romlásnak indult hajdan erős magyar! Vagy már beszáradtak vén Somlónk? S ti is kedves borszőresőki nemes uraim a 26 Nemes, 40 Végli és 70 Széless család tagjai — mind egymás közt rokonok, ti is mit termeltek, mikor még a falutoknak is ősrégi időkben borszőresőletéből lón a neve?

Éh! különben mit is ér ma már a zene? Régi dal régi dicsőségéről! Elmult, hogy a hatodik osztályban elvált tőlem az utolsó pár sarkantyú és a pápai reformatosok collegiumának professorai szolidabb erkölcsökre fogának, amióta nem hordok darutollas asztrachán-sipkát, hanem divatos czilindert, nem aranyrojtos nyakkendőt, amit az édes anyám köt meg, hanem chagant piros kravatesokat, aminek misteriumaiba a Várady lordképi segédei avatnak.

Vége a cigányoknak, vége a cigánydícsőségnek is! A nagy bankázások ideje már régen lejárt. Micsoda idők lehettek azok, mikor az öreg Bihar szász bankóval »pörkentett rá« öblös tajtékpipájára s amikor ezresbankó felét ragasztották rá Pista bácsiék vörös borral s az amugy is izzadó cigány homlokára! »Mekkapod a másik felét is roma, ha eltaláld a kedves nótámat!« Micsoda költői szárnyalású vágtatás lehetett az az örökszép magyar melódiai virányain át, mikor az öreg Rácz Pál, aki még sok ilyen dárídótt muzsikált végig, ilyenkor megfonta a vonóját. A Laczi fia játéka lehet azt csak látni a Milleniumban, amikor régi jó ismerőseinek játszik, tele szívvel-lelkellet és felszabadult fantáziája valóságos lázas rohamba ragadja! Vége a jó időknek. Elmultak visszahozhatatlanul, ma már csak a koronák világát éljük. De hát a cigány is más lett, Hazat vesz, fia konzervatóriumba jár, elegáns lakást tart, takarékbba teszi a pénzét és — betegsegélyző egyletet alapít. Tempora mutantur!

Jules Flaneur.

A »Budapesti kávéipartársulat« legközelebbi estélye iránt, mely Fränkl Bertalan Sváb-hegy-szállodájában fog megtartatni — mint értesítünk — a legnagyobb érdeklődés mutatkozik már is kávéaink körében. Tulajdonképen nem is társasestélyről, mint inkább társas-kirándulásról van itt szó, amelynek megszokott kedélyessége még az az előnye és meglepő eredetisége is meglesz, hogy ott lesznek kávéaink feleségei is, ami tudunkkal első eset hivatalos s nem hivatalos szórakozásaink közt. Pozitív megállapodások a rendezés tekintetében eddig még nem történtek, ma csak annyit árulhatunk el, hogy Fränkl Bertalan nagy ambícióval készül arra, hogy a kirándulás sikere biztosítva legyen. A kirándulás napjáról, idejéről s módozatairól idejekorán fogjuk t. olvasóinkat értesíteni.

Szellid intés. Egy amerikai lap írja: Aki a nyakán levő pattanást gallérgomb gyanánt használja, aki takarékoságból a vasuti kocsi alá rejtőzik, hogy kikerülje a kalaut, aki éjjelre megállítja az óráját, hogy ne kopjék: aki a tenta kímélése czéljából nem tesz pontot az i-re és vonást a t-re, aki anyja siralmát is beveti, hogy ott buzát arasson, még mindig gavallér az olyan emberhez képes, aki nem fizet elő idején, vagy pedig 2-3 hónapig elfogadja a lapot és amikor fizetést kívánnak, a lapot azzal küldi vissza, hogy »nem fogadtatik ele.

Valódi magyar Cognac üvegenként 1.50 krért

Valódi borecetet litere.ként 20 krért

szállít kitűnő minőségben

TAUSSIG ZSIGMOND,
PÉCSETT

cs. és kir. udv. borkereskedése

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

STEINER J.

Budapest, VI. ker., Terézkörut 34. szám

és

VIII., Kerepesi-ut 63. („Parisien“ mellett),
tisztelttel ajánlja

a szállodás, vendéglős és kávé uraknak

közvetítő-irodáját.

Telephon 23-36.

Természetes szénásvány savanyvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb szőlő és bűzföldtal. Kitűnő cselgálatot
toss az emésztési zavarknál.

Járvány idején prókervatív gyógyszernek
bizonyult.

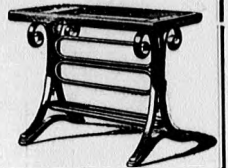
Szét-
küldése **Édeskúty L.** átvart. szál-
lító által
Budapest

← Kapható mindenütt. →

Kávéházi, vendéglői

és

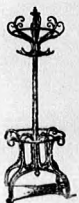

szállodai szoba teljes berendezéseket

a legegyszerűbbtől a legkiválóbb kivitelig

KOHN JAKAB és JÓZSEF

cs. és kir. .szab. tömören hajlitott fabutor-gyáraiból

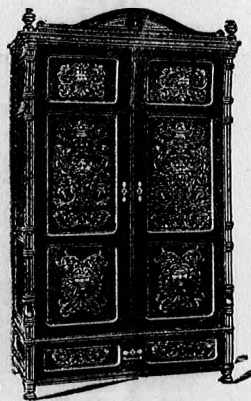

BUDAPEST

V., Ferencz József-tér 3. sz.

(Diana-fürdő épület)

I. emelet.

*Költségvetéssel
teljes*

*berendezésekhez
készséggel szolgálunk.*

Képes árjegyzék

*kívánatra ingyen
és bérmentve.*

Kerti lámpák, kerti gyertyatartók

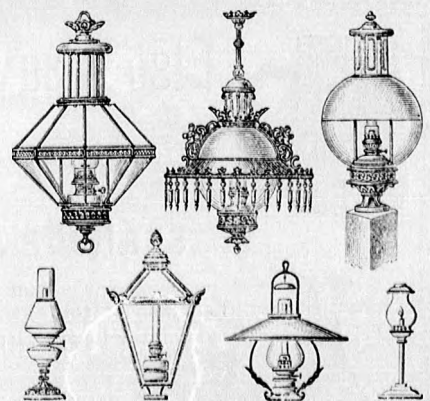
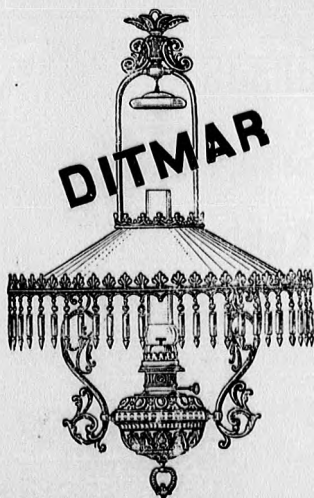
a legjutányosabb árak mellett kaphatók

Ditmar R.

lámpa- és
ércműgyárának főraktárában

Budapest

fürdő- és nádor-utca sarkán.

→ *Nagyobb bevásárlásnál
megfelelő árengedmény.*

BERNDORFI FÉMÁRU-GYÁR

RAKTAR:
BUDAPEST,
Kristóf-tér
és
Váci-utca

sarkán.

Gyártmányok:

Alpaca-ezüst, China-ezüst és
alpaccából:

ugymint: étszerek, asztalterítékek minden
kivitelben; gyertya- és gyufatartók, tea-
kannák, tea-szűrők, magánházak, szállodák,
vendéglők és kávéházak részére.

Kelengy-casetták.

Szabadalmazott

tiszta nickel főző-edények.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Használat előtt a felső horpadás kivágandó.

„Orleans”

„a világ legjobb és leghíresebb billiárd krétája. Jósága felülmúl minden más. — úgy bel- mint külföldi — találmányt. Megrendelhető és kapható a feltalálónál:

PAPP EMIL

Budapest, IV. ker., Rostély-utca 1.
Belváros Megyeház-tér.

Az „ORLEANS” kréta előnyei:

I-ör. Ezen újdonság felülmúl minden várakozást; izlése külsőjénél és észszerűségénél fogva nélkülözhetetlen minden kávéházban. Külső keménységénél fogva kiáll bármely erős nyomást vagy dörgölést; ha leejtik, el nem törik, széjjel nem megy és a dákóbőrön nem keményedik meg.

II-ör. A billiárd-posztót színénél fogva nem piszkítja, vegyülékénél fogva — miután mésztartalma nincsen — azt nem eheti és élességénél fogva — mi más krétánál hiányzik — még a megkeményedett, avagy zsíros dákóbőrt is felfrissíti, a dákóbőrt teljesen fedi, de rajta meg nem keményszik.

III-ör. A dákóbőrnek rendes be-dörzsölése után a legnehezebb kör (bogen), fej. (Kopf) és recouse-lökések biztosak; a gikszer teljesen ki van zárva.

IV-ör. A billiárd-asztal politurotis farészzeit nem rongálja, nem eheti, pécsetet maga után nem hagy.

V-ör. Ezen billiárd-kréta a többi forgalomban levőknél kisebb és éppen ezért 3-szor hosszab ideig használható, mert az anyag szilárdságán kívül a kisebb alak is az összetörhetőség lehetőségét csökkenti.

Aki az „Orleans” krétát egyszer használja, többé más krétát nem akar használni.

Ezen kréta világhírű billiárd-mesterek által kipróbáltott és a legjobb és legezészerűbbnek nyilvánított, miért is bel- és külföldi kávéházakban használatban van.

Vor dem Gebrauch ist die Höhlung auszuschnneiden.

HOLIPPEN, WAFFELN

und
Karlsbader Oblatten

Himbeersaft

und sämtliche Sorten

Gefrornessäfte

empfehl auf das beste die seit 23 Jahren am Platze
bestehende Firma

ALOIS ETZINGER

Canditen-, Zucker-Galanteriewaaren-, Oblatten- und
Bisquit-Fabrik

Budapest, Csömörstrasse 71.

TELEFON Nr. 50-48.

Hirmann Ferencz érczáru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

== sörkimérő-készülékeket ==

légnomással és szabad. légűtővel.
Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyukban.

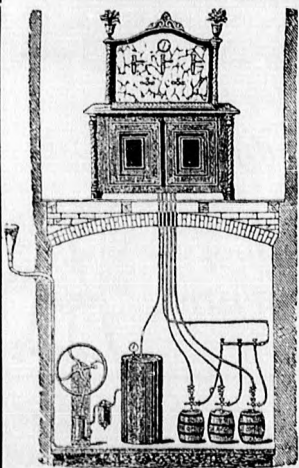
Erzeugt Bierschank-Apparate

mittel Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.
Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Auswahl

in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

Prämirte

Kühl- u. Konservirapparate

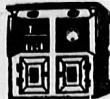
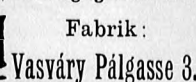
anerkannt bester und solidester Konstruktion für
Restaurationen, Brauereien, Kaffeehäuser und Konditoreien
empfehl die Fabrik tragbarer Eiskeller des

BERNHARD BREITNER

Hauptniederlage: VI., Königsgasse 44.

Fabrik:

Vasváry Pálgasse 3.

Auswahl von Moussir-Pipen, Pass-Spunden, Gefrornes-Reservoirs und Gefrornes-Maschinen.

Illustrirte Preis-Courante auf Verlangen franko.

Első magyar üvegyár részvény-társaság

BUDAPESTEN,

V., Ferencz József-tér 7. sz. (A főkapitányság palotájában.)

Ajánlja

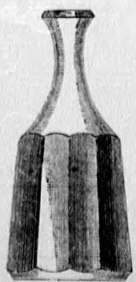
szálloda-, vendéglő- és kávéházi cikkekben

gazdagon felszerelt raktárait a nagyérdemű közönség b. figyelmébe.
Legújabb sajtolt, kristály és csiszolt üvegek a legegyszerűbb és legdíszesebb kivitelben,
valamint villany-, légszesz- és egyéb világítási cikkek állanak a legdúsabb választék-
ban rendelkezésre.

Rajz vagy eredeti minta
után e szakba vágó bár-
mily kivitelű cikkek el-
készítettnek.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan esz-
közöltetnek.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál 16.50	1 mártás-mérő 3.50
12 villa 16.50	1 czukorpor-kanál 3.50
12 kés 17.—	1 halas-készlet 9.—
12 kávéskanál 8.50	4 palackkalj 8.50
12 csemege-kés 15.—	1 mustártartó 5.50
12 csemege-villa 15.—	1 kettős sótartó 2.25
12 csemege-kanál 15.—	1 saláta-készlet 6.—
1 leves-mérő 5.30	1 felvágó-készlet 7.50
1 tej-mérő 3.20	1 czukor-fogó 1.75
1 főzelékes-kanál 4.—	1 ezet-olajállvány 15.—
1 kompotos-kanál 3.50	1 kabarett-villa 1.50

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Vorzüglich bewährte

Bierschank-Apparate

mit Kohlensäure, Luft- oder Wasserdruk,
neueste patentirte

Kühlvorrichtung,

zerlegbar, leicht zu reinigen,
wenig Eis erforderlich offerirt

Arnold Watterich Budapest

Tabakgasse 5.

Bierschank-Anlagen
unter Garantie für Solidität und
Brauchbarkeit.

• *Kostenüberschläge gratis.* •

Bierdruckpumpen, Moussierpippen
und alle Kellereiartikel.

Mittel gegen alle Weinkrankheiten.

Essenzen

zur Rum-, Liqueur- und Essig-
Erzeugung.

Illustrierter Preisourant und Manipulationsbuch gratis.

Militär-Wissenschaftlicher Casino-Verein Komorn.

Offertausschreibung.

Mit 1. Juni 1897 wird für den Betrieb der

Restauration im Militär-Casino

in Komorn ein leistungsfähiger **Wirth gesucht.**

Betriebslokalitäten und Wohnung für den Restau-
rateur frei.

Der Contract kann im Casino (Secretariat) eingesehen
werden. Ueber Wunsch wird dem Reflectanten ein litho-
graphirtes Exemplar desselben zugesendet.

Offerte sind bis längstens 15. Mai 1897 an das
Präsidium des Casinos einzusenden.

Der Präses.

Chocolate Stühmer

Schutzmarke.

Anerkannt als das beste Fabrikat.

Vorrätig in den meisten Spezereiwaaren-Handlungen Budapests und der Provinz.

Grösste Fabrik Ungarns.

Fabrik: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

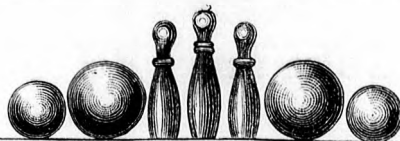
Goldene und Silberne Medaille.

Jury-Mitglied der Landes-Ausstellung 1885.

KERTÉSZ TÓDOR MŰIPARÁRUK RAKTÁRA

BUDAPEST

IV. KRISTÓF-TÉR.

Lignum-Sanctum kugli golyók

9 9 1/2 10 10 1/2 11 11 1/2 12 12 1/2 13 13 1/2 14 14 1/2 cm. átm.

1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85 3.—3.20
Kugli golyók kemény gyertyánfából, nagyság szerint 70, 75, 80 kr. Kugli-
bábok száraz gyertyánfából, szokásos vastagságban, egy készlet 2.25 kr. Kuglizó
kivilágításához nagy petroleum-lámpa 4 ft. Orosz kuglizó egy készlet ba-
bákkal, lignum-sanctum golyóval, igazított zsinorral és csiga sróffal 5.50—6.50.
Pinczértáska, apró pénznek derékra esatolható özből 2 osztályval 2.40,
3 osztályval 3 ft. Pinczértárcza, papírpénznek több osztályval bőrbélés-
sel 1.80, 2.20, 2.50., 2.80 ft. Ariston zenélő-szekrény 17 ft. egy kotta lap 50 kr.
Flobert-fegyver társaságnak díj lövészethez 7 ft 10—12 ft. Tivoli mulatságos
társasjáték 4.80, 6.50 9 ft. Lampion nyári ünnepek kertek kivilágításához
15, 20, 25, 30 kr. Magnesium-fáklya, 30 perczig nagy világosságot ad fehér vagy
vörös színben 1.20 kr. Kerti gyertyatartó szél ellen üveg borítóval 1 ft. Kerti
petroleum-lámpa 2.20 kr. Hidraulikus hordószád szeszes italok megrongálása
ellen 1 ft. Palack dugaszoló kalapácsal 90 kr. Erős dugaszhozó fanyéllal
20—30 kr. Dugaszhozó emeltyűvel és pezsgő nyitóval 1.20 kr. Dugó kiemelő
készülék, ajtóra felszerelhető 2.50 ft. Evőeszközök fekete fanyelű 12 pár 2.30,
3.50, 4 ft. Evőeszközök fehér csontnyelű 12 pár 3.60 4.60 kr. Legjobbnak bizo-
nyultfrancia egérfogó 50 kr. Ellenőrző-bárcák?

100 darab 1-es sárgarézből ft — 30 | 100 darab 20-as sárgarézből ft 2.20
100 > 5-ös vörösrézéből > 1.20 | 100 > 50-es vörösrézéből > 4.—
100 > 10-es nickelből > 1.40 | 100 > 100-as sárgarézéből > 5.—
Billard-golyók elefantcsont utánzat igen tartós, egy készlet 3 darabbal
62 64 66 7/8 m. átm.
10.— 11.— 12.— ft.
Billard-dákó 2.—, 2.50, 3.— ft Dákóbőr egy doboz 100 darabbal kicsi 1.30,
közép 1.40, nagy 1.60 kr. Dákóbőr-ragasztó gelatin egy doboz 20 kr. Kávé-
ház és kaszinó dominó átszegett a kő hossza
50 53 58 7/8 m.
veres 21 26 32 37 42 7/8 m.
Sakktábla politirozott 1.— 1.40 1.80 2.50 3.20 ft
cserenyefa 1.40 1.80 2.20 3.— 4.— ft
Sakkalakok angol forma, egy darab fából faragva egy készlet
1 2 3 4 5 6 7 szám
2.— 2.40 2.80 3.20 5.20 6.40 7.20 ft
Ujságtartó esztergályozott fogantyúval 75 kr. — A brosz megerősítő szabadban
a szél ellen 100 darab 7 ft. — Szalvéta-prés, kemény-fából, 47 cm. hosszu
26 cm. széles 4 ft 80 kr.
Megrendeléshez számoló czédulát mellékelek.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

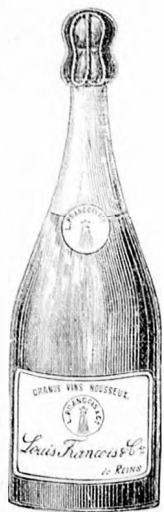
Diplome d'Honneur

Lissabon.

Promontor.

Arany érem

Páris, Oizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok
vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótörvénysehnél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár: *Borhegyi Ferencz* ezelőtt *Lápossy*
Budapest, Maas-palota.

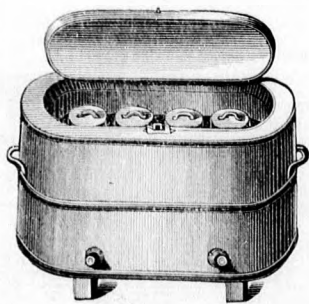
Vezérképviseletőség: *Ruda és Blochmann, Budapest.*

GINBERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő és fagyasztó készülékek gyára

Budapest, VI. Klapka-utca 5. sz.

Raktár: Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 8. szám.

Ajánlja számtalan szakértő által a legjobbaknak elismert és még eddig felül nem mult
jégszekrényeit, fagylaltkészítő gépeit óniüsttel, fagylalttartó készülékeit, vízűtőit

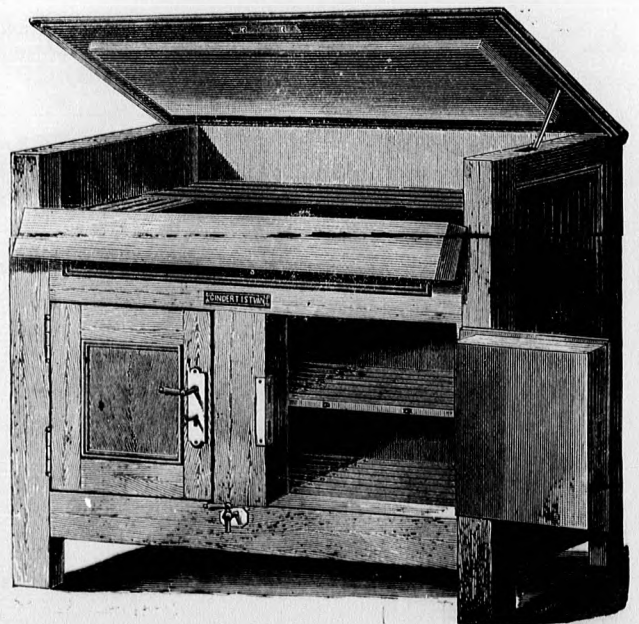
stb., továbbá mindennemű a hűtő-
és fagyasztó készülékekhez szűk-
sleges szerszámokat és eszközöket
u. m.

jégtörő sulykokat és kádat,
fagyasztó- és
fagylalt-kiosztó kanalakat,
beszózó födeleket,
fagylalt-kotró szarvlemezeket,
formázott fagylalt-dobozokat
és betétesöbröket
stb.

Arjegyzék ingyen.

KITÜNTETVE:

Budapesten 1885. országos általános kiállítás nagy érem
Budapesten 1886. országos iparegyesület díszérem
Német-Palanka 1887. általános kiállítás ezüst érem
Philippopol 1892. általános kiállítás, ezüst érem
Bécs 1894. nemzetközi kiállítás, arany érem
Budapest 1896. ezredéves kiállítási érem.

Az igen tisztelt

vidéki szállodás, vendéglős és kávéos urakat

tiszteletteljesen kérjük, sziveskedjenek lapunkra, mely újszólván minden budapesti szállodában, vendéglőben és kávéházban található és melyet a vendégek is előszeretettel olvasnak, előfizetni.

Mindenféle vidéki tudósítást, mely szakunkba vág, szivesen veszünk és közlésteszünk, ezáltal egyszersmind elérve azt, hogy vidéki szakértőink is tömörülneek.

A lap előfizetési ára: **egész évre 6 frt, félvre 3 frt, negyedvre 1 frt 50 kr.**

Az előfizetéseket postautalványnyal kérjük hozzánk beküldeni.

Teljes tisztelettel

„A Vendéglős“ és „Kávésipar Szakközlönye“ kiadóhivatala

Budapest, IV. egyetem-tér 6.

A humanismus szolgálatában.

A budapesti szállodások, vendéglősök és kormárosok ipartársulatának 1897. évi rendes közgyűlése örök időkre nevezetes fordulópontot fog képezni ezen ipartársulat történetében, amelyre a mai kor emberei mindenha jogos büszkeséggel, a jövő emberei pedig hálatel szívvel és emelkedett lélekkel fognak visszatekinteni. E napon tételtt le egy egyszerű elnöki bejelentés kapcsán az első alapító a budapesti munkaképtelenné vált pinczerek és vendéglősök menhelyének létesítésére, e napon történt meg az első lépés arra, hogy aminek hiányát régtől fogva fájó szívvel éreztük, csakhamar, s ami óhajtható volna — minél előbb a megvalósulás stádiumába lépjen.

Az eszmének, amely eddig csak mint kegyes jókívánság — pium desiderium — intett felénk a távol jövőből — az eszmének napirendre hozatala egy egyszerű, szerény, de derék embernek, Skoupi Józsefnek, a világhírű Thonet-cég magyarországi vezérképviselőjének köszönhető. Neki tulajdoníthatjuk, az ő közbenjárásának köszönhetjük, hogy a milliomas Thonet-cég 1000 forintot ajánlott fel egy a budapesti munkaképtelenné vált pinczerek és vendéglősök befogadására szánt menhely létesítésére s hogy így megvalósulni kezd az az álom, melyről a vendéglősök és pinczerek legjobbjai évek óta szebbnél-szebb álmokat szöttek.

Erre az intézményre régtől fogva nagy szükségünk van, a munkaképtelenné vált pinczerekről sehogy sincs gondoskodva, a vendéglősöknek is csak a kegyelem adhat annyit, amennyit. Semmi sem bizonyítja ennek igazságát fényesebben, mint ama körülmény, hogy a közgyűlés érdemes elnökének ajánlatára nemesak a felajánlott nemes okmányt fogadta el egyöntetű közszóval, hanem a pinczér- és vendéglős-menhely létesítését egyuttal határozatilag elfogadottnak jelentette ki.

„Helyesnek, jónak találok az eszmét — mondotta az ipartársulat tiszteletreméltó érdemes elnöke, Gundel János — »magam is hozzájárulok 500 frttal« és alig csillapult le az e kijelentést követő lelkes eljenzés, »Szívet és erszényt nyitva kell tartani a jótékonyág számára« — folytató Petanovics József — »én is hozzájárulok öt-száz forinttal.«

Ez az a három első. Példájuk bizonyára nem marad követők nélkül. 2000 forint, négyezer korona jött össze az első pillanatban, a lelkesedés legelső szikrájának mesterkéletlen kipattanására. Hányan jönnek meg utánuk? Az első adakozók nemes és felemelő példaadása kinek a lelkét fogja még megihletni? Az idők végtelen tengerén vajjon hányszor fordul meg még az év, amíg a ház felépül, a ház amely menhelyet, enyhülést s a végső nyugalmat fogja megadni annak, akik között élve törtek le az élet küzdelmeiben, az eredménytelen harcban, keserű csalódások, vigasztalan évek után?

Ki tudná megmondani?

Az emberség történetében úgy tudjuk, úgy tapasztaljuk, sokszor évtizedek mulnak el nyomtalanul, míg viszont sokszor egy percz nyomja rá a maga bélyegét letörülhetlenül az öt követő évtizedek hosszú sorára, de felemelő és vigasztala lehet ránk nézve, hogy mi újra bebizonyosodott, hogy ami halad, el nem marad, hogy egy percz néha évtizedek mulasztását is helyrehozza s még vannak egyesek, vannak sokan, jók, nagyon nemesek, kik ott egyesülnek, ahol mindnyájunknak

egygyé kell lennünk, ahol megszűnik minden korlát, ahol egyek s egyformák vagyunk — — a szent humanismus szolgálatában.

Wagner József.

Gyakorlati nyelvtanok a pinczértanoncz szakirányu iskolák számára.

(I. Praktisches Lehrbuch der ungarischen Sprache. II. Gyakorlati angol nyelvtan. III. Gyakorlati francia nyelvtan. Szerkesztették: Glüek Frigyes és Somogyi Ede. Singer és Wolfner kiadása Budapest.)

Aki a székesfőváros gyönyörű avenue-jén, az Andrássy-uton végigsétálva a Singer és Wolfner könyvkiadó-cég hatalmas kirakata előtt megáll, az ottan felhalmozott nagyértékű, külsejükkel is imponáló tudományos és szépirodalmi művek közt néhány nap óta három, szerény szürke vászonkötösbe bujtatott könyvecskét fog láthatni. Glüek-Somogyi: »Ungarisch«, áll az egyik, »Gyakorlati angol nyelvtan«, »Gyakorlati francia nyelvtan« a másik kettő fölén. Három könyv, amely, amint a közös borítékól látható, pinczerek, pinczértanoncz szakirányu iskolák számára lett írva, s amelyet a szerzők maguk »Utmutatás«-nak neveznek »a legszükségesebb tudnivalók gyors és könnyű elsajajítására.«

Mint a régen várt jövevénynyel, egy kedves ígéret beváltásával állunk e három könyvvel szemben. Jól tudtuk, hogy szakiskolánk működésének megkezdésével csakhamar be fog következni a pinczerek tanítására szánt szakirányu munkák megírásának szüksége is. Az idő rövidsége, mely a tanítókat rendelkezésre áll, a pinczértanonczok sajátos magánéleti és üzleti viszonyai nem engedik meg az általános iskolai könyvek használatát. Külön tankönyvekre volt tehát szükség. Könyvekre, amelyek a tanulóknak se többet, se kevesebbet ne nyujtsanak, mint amennyire épen a »mindennapi életben« szüksége van, s a melynek alapján önszántából és akaratóból tökéletes tudásra is szert tehet könyvekre, amelyekből könnyen elsajajítható módon semmi feleslegest, hanem csak azt tanulhatja meg, amire foglalkozása közben a maga életpályáján elkerülhetlen szüksége van.

Ilyen szempontból fogva fel az előttünk fekvő három gyakorlati szempontból megírt mű értékét, mindenekelőtt feltétlen elismeréssel kell adóznunk a budapesti pinczértanoncz-szakiskola érdemes felügyelő-bizottsági elnökének, Glüek Frigyesnek, hogy figyelmét mindenekelőtt az iskola tanítványai nyelvismeretének gyarapítására fordította. Hiába! A latin közmondás: Quot linguas calles, tot homines valet — a hány nyelvet beszélsz, annyi embert értsz — senkire sem alkalmazható oly igazán, mint a vendéglősre és szállodásra és ezek alkalmazottaira, a pinczerekre, kiket foglalkozásuknak újszólván nemzetközi jellege egyenesen a világforgalom közepébe helyez. Ez a világforgalom, melynek hasznát és előnyét más országok már évtizedek óta bőven élveznek, csak most kezd felénk fordulni s így nemesak pinczergenerációink jövője szempontjából, hanem általános kulturális és nemzetgazdasági szempontból is halára méltó cselekedet volt, a fiatal pinczérség kezébe oly eszközt adni, amelynek elsajajítása által jövőbeli feladatainak s a reája váró hivatásnak meg fog felelhetni.

A mi már most egy a németajkuak számára irt magyart, mint az angol és francia nyelvtanokat közelebből illeti, azok akként vannak beosztva, hogy a tanuló az olvasási szabályok és nyelvtani részek elsajajítása után egyszerre térhet át a szó-

kines és a társalgási formulák elsajajítására. A magyar nyelvtan főbb fejezetei: Einleitung, Kurze leicht fassliche Sprachlehre, Umgangswörter im täglichen Verkehr und auf Reisen, Gespräche auf Reisen und in Gasthöfen, Conversationsstück, Gespräche im Budapester Hotel und Kaffee-Service. Egészen hasonló elvek szerint van írva az angol és francia nyelvtan is. A példák mindenütt a gyakorlati életből merítvők és a napokra, időre időjárásra, az étlapra, italokra, halakra, főzelékekre stb. stbire vonatkoznak. A szakavatott mesteren kívül elismeréssel kell megemlékeznünk Somogyi Ede tanárról is, ki a nyelvtani részek bár rövid, de alapos és kimerítő szerkesztésével nagy segítségére lehetett Glüek Frigyesnek.

A három könyvet azzal a szilárd meggyőződéssel tesszük le kezünköl, hogy vetük oly eszköz adatott a serdülő pinczérség kezébe, mely annak, ha azt jól és jóra fogja használni, nagy hasznát veheti majd az élet küzdelmeiben. Köszönet e művekért a budapesti szállodások és vendéglősök tiszteletreméltó ipartársulatának, mely a szakirányu pinczértanoncziskola megalapítása által első sorban tette aktuálissá és lehetővé és szükségessé e könyvek megírását, köszönet érte Glüek Frigyesnek, ki az ezen iskola körül szerzett érdemeit egy újabb hatalmas babérral gyarapította és alapos szak-tudásának legjavát tette le ezekbe a kis könyvekbe, amelyekkel tudásukat meggyarapítva, oly sok ifju pinczér fog magának pályát, jövőt és boldogulást biztosítani.

F. Kiss Lajos.

Suchy Gyula vendéglős +

Egy humoros kedvű, jó és szorgalmas férfunak kellett 44 éves korában egy életet az örök serral felcsereálni.

Egy konikus betegség: a vízbetegség több hónapig át a betegágyhoz kötötte.

Brüzauban, Morvaországban, mint szegény szülöktől született gyermek, a vendéglős-iparnak szentelte magát, nímegn sorozás alá jött s az 54-ik számú gyalogezredben tett eleget katonai kötelezettségének.

Ezután hosszabb utazást tett: elment Berlinbe, Amsterdamba, Strassburgba, Zürichbe és Párisba. Onnan visszajött Bécsbe, ahol mint pinczér nyert alkalmazást. Önállóságra törekvő vagy azonban Magyarországra, Budapestre vezetete, hol rövid idő múlva az Erzsébet-körúton lévő Hell-féle vendéglőt bérelte ki, a melyet hét éven át vezetett, míg a kérielhetlen halál ki nem ragadta őt az élők sorából.

Suchy Gyula tagja volt a budapesti pinczér-egyletnek, egy hadastyán-egyletnek és a Charitas-egyletnek.

Az április hó 7-én, délután 1/25 órakor tartott temetkezésnél számos vendéglős-kollega, pinczér és egyéb gyászoló vett részt. A nagy halotti menet élén ott lobogott a grand entrepris fekete zászlója, a budapesti pinczér-egylet zászlója és a vendéglős-zászló, kíserve számos kollegától; ezután jött a szebbnél-szebb koszorúkkal teleagratott koszorúkosai, utána pedig a 4 fekete ló által vont halotti kocsai, ezután pedig számos gyászkoesi is sok bérkocsi, a melyekben a gyászoló család, rokonok, jóbarátok és ismerősök foglaltak helyet. A hosszú gyászmenet az Erzsébet-körúton ment végig a kerepesi-útiig, a hol a halottnak egy utolsó isten-

hozzadot mondtak. (Hell úrnöt — kinek finom érzékű szíve előttünk ismeretes — ez alkalommal könybe lábadt szemekkel láttuk.)

Ezután a hosszú menet tovább folytatta útját a kerepesi úton a temetőbe, hol a halott örök nyugalomra helyeztetett. Béke hamvaira! W

Felülíztetések.

A »Budapesti szállodások, vendéglősök és kocsárosok ipartársulata« és a »Budapesti pénzéregylet« nek f. évi márczius hó 23-án a Royal nagyszállóban tartott bálján a következő felülíztetések folytak be:

	Forint
Polgári Serfözde	200.—
Első Magyar Rézvényserfözde	150.—
Dreher Antal serfözde	120.—
Haggenmacher Henrik serfözde	100.—
Király Rézvényserfözde	100.—
Hölle pezsgőbörgyáros	100.—
Luois François pezsgőbörgyáros	50.—
Törley pezsgőbörgyáros	50.—
Hubert pezsgőbörgyáros	10.—
Prückler és Tsa pezsgőbörgyáros	10.—
Kommer Ferencz úrtól	20.—
Illits József úrtól	10.—
Teasdale Ottó úrtól	10.—
Hüttl Tivadar úrtól	25.—
Artezia szikvizgyár	50.—
Villamossági részvény-társaság	25.—
Gerbeaud (Kugler-czeg)	10.—
Idősb Kommer Antal úrtól	5.—
Dr. Acs Károly úrtól	5.—
Löwenstein Mihály úrtól	45.—
Ózv. Journet Agostonné	1.—
Singhoffner Agoston úrtól	5.—
Ózv. Sinkovitsné	5.—
Tichy József úrtól	5.—
Glück Frigyes úrtól	22.—
Glück E. J. úrtól	9.—
Hein Lipót úrtól	7.—
Hell Ferencz úrtól	5.—
Hell András úrtól	2.—
Bittner József úrtól	2.—
Koch József úrtól	7.—
Engelhardt György úrtól	2.—
Kriszt Ferencz úrtól	2.—
Lobmayer M. K. úrtól	10.—
Mehringner Rezső úrtól	5.—
Rajágh Lajos úrtól	7.—
Schwach Gusztav úrtól	5.—
Mössmer Ferencz úrtól	5.—
Nosek Ignác úrtól	3.—
Prindl Nándor úrtól	5.—
Fischer tojaskereskedő úrtól	5.—
Pick J. szikvizgyáros úrtól	2.—
Fanda Ferencz úrtól	1.—
Schartner János úrtól	3.—
Stadler Károly úrtól	25.—
Sturm József úrtól	5.—
Wampetits Mátvás úrtól	20.—
Reiter Nándor úrtól	5.—
Kleinhaackl József úrtól	3.—
Schottota Ernő úrtól	10.—
Kleinossag testvérek	5.—
Braun testvérek	5.—
Aich János úrtól	20.—
Nagy Ferencz úrtól	5.—
Nérey úrtól	5.—
Löffelmann Vilmos úrtól	5.—
Dávid János úrtól	2.—
Lavotta Rezső úrtól	1.—
Hauszknacht Károly úrtól	1.—
Szapán Ferencz úrtól	1.—
Wagner József úrtól	5.—
Werner A. úrtól	5.—
Ózv. Slova Erzsébetné	10.—
Szeiber J. úrtól	5.—
Farkas István úrtól	2.—
Ifj. Kammer Ernő úrtól	10.—
Berezky Lajos úrtól	2.—
Talos Lajos úrtól	1.—
Sterik Sándor úrtól	2.—
Gundel János úrtól	25.—
Magyar gázizzó társaság	25.—
Krondorf kútállalat	10.—
Müller J. úrtól	10.—
Borhegyi F. úrtól	5.—
Egervary Geza úrtól	5.—
Dr. Hauer Sándor úrtól	5.—
Takáts Lajos úrtól	2.—
Beheim Pál úrtól	1.—
Bokros Károly úrtól	5.—
Drechsler Béla úrtól	5.—
Schusztar Ernő úrtól	5.—
Simon Pál úrtól	5.—
Ebner Ferencz úrtól	2.—
Lauffer Béla úrtól	5.—
Grätz Sándor úrtól	5.—
Szabó J. úrtól	2.—
Hauszvatler János úrtól	2.—
Juretzy János úrtól	2.—
Múday Lajos úrtól	5.—
Mayer Lajos úrtól	5.—
N. N. úrtól	5.—
Wassermann János úrtól	5.—
Engländer Henrikné	2.—
Jakobits Morné	2.—

Kávésok részére.

Glanz József

cs. és kir. szabadalmazott

játékkártyagyára

ajánlja mindennemű legfinomabb kivitelű és minőségű

játékkártyáit

a legolcsóbb árak mellett.

Egyedüli képviselő:

Tauszig Ignác

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 15. szám

(Az udvarban)

A játékkártya-tisztítás egészen bécsi genre szerint történik.

BRAUN

DOMINO

SEC

CHAMPAGNE

CHAMPAGNE

versenyez nemesk a hazai, de valamennyi külföldi pezsgőgyártmánnyal is.

Gyár: Központi iroda: Velenceze (Fehérmegye). Budapest, VIII., Üllői-ut 60. Kapható csakis előkelő fűszer- és csemegeüzletekben.

Az ezredéves országos kiállításon

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Teljes vendéglő s kávéházi

konyha-berendezést, vörösréz-edényt, kávéházi tűzhelyek 50% futási megtakarítással, ajánl mindennemű rézműves munkát, valamint saját szabadalma szerint készített

kávé- és tea-főzőgépeit

legjutányosabb áron, pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves,

Budapest, VII., dohány-utca 6.

Javítások és czinezések gyorsan elkészíttetnek és jutányos áron számíttatnak

Ócska vörösréz napi áron megvétetik vagy becseréltetik.

Die Buchbinderei mit Maschiennbetrieb von Leopold Neumann BUDAPEST, VIII. Múzeum-körút 10. fabrizirt seit Jahren als Specialität Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-Decken und Rohrzeitungshalter aus dem besten Material.

Gediegene Arbeit. — Prompte Lieferung. — Preisliste zu Diensten.

Schmiedt Konrad úrtól	2.—
Wolf József úrtól	2.—
Stein János úrtól	2.—
Ózv. Setzer Lajosné	2.—
Scherman Sándor úrtól	3.—
Topits József úrtól	2.—
Fuhrman Mihály úrtól	50.—
Szőke Imre úrtól	50.—
Turba Károly úrtól	1.—
Poós István úrtól	2.—
Ecker Károly úrtól	1.—
Schmiedt Rezső úrtól	3.—
Macsásy István úrtól	2.—
Meril István úrtól	3.—
Pannonia szálloda	19.—
Royal szálloda	2.—
Hungária szálloda	1.—
Angol királyné szálloda	3.—
István főherceg szálloda	5.—
Leth Lajos úrtól	5.—
Weingruber Armin úrtól	2.—

Úgy a szállodások, vendéglősök és kocsárosok ipartársulata, valamint a Budapesti pénzéregylet részéről is fel vagyunk hatalmazva a kegyes adományozóknak a leghálásabb köszönetét kifejezni, hogy a társulat és egylet humanus céljait előmozdítani segítették.

A szerkesztőség.

Az »Első magyar szálloda-részvénytársaság« vállalati betegsegélyező pénztárának jelentése az 1896-ik üzleti évről.

Az 1896-ik esztendő betegsegélyező pénztárunkra nézve minden tekintetben kedvezőten volt Gyakori és főképen hosszantartó és igen költséges betegeseteink voltak és ezenkívül 4 halálzási esetről kell panaszkodnunk. Csekélyebb igénybevételeken kívül egyletünk orvosa 219 esetben gyógyított betegeket és a leggyakoribb betegségek tüdő-, torok- és gyomorhurut voltak.

A tagok száma az év végén következő volt:

21 önkéntes férfi és nő,
7 kiskoru,
99 kötelezett férfi,
58 » nő és végül
21 » kiskoru

206 tag.

Bevételeink voltak:

a tagok járuléka...	frt 1075.95
a szálloda részvény-társaság járuléka	462.87
kamatok	106.86
	frt 1645.68

Ezek ellenében kiadásaink voltak:

táppénzek	frt 1038.25
orvosságok	420.07
temetkezési járuléka	160.—
orvosi fizetés	250.—
szülési segély és körházi költségek	191.09
vegyes kiadások	31.25
	2090.66

marad tehát végül mint az év végén mutatkozó betegpénztári összvagyon

frt 69.48 készpénz
516.80 szabad takarékbetétek és
1915.61 külön takarékbetétek mint

tartalék-alap

összesen frt 2501.89, ami 443 frt 14 krnyi veszteséget jelent.

Eddigi tapasztalataink után illelve, fel kell tételünk, hogy a lefolyt év rendkívüli kedvezőtlen volt és hogy a jövő esztendőben ismét kedvezőbb eredményt fogunk felmutatni.

A pénztárt, valamint a könyvek vezetését és a mérleget az erre hivatott felügyelő-bizottsági tagok átvizgálták és rendben találták.

Kérjük ennél fogva az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a lefolyt év üzletvezetéséért a felmentvényt megadni és az új választásokat az alapszabályoknak megfelelően megejteni.

Az »Első magyar szálloda részvény-társaság« vállalati betegsegélyező pénztárának igazgatósága.

A palackborok rovarrellenségei.

A rovarok nem tartoznak a bort élvező állatok közé, habár a mustot a darazsak és az apró drosophyla-legyeeskék körülrajazzák is, de a kész bor iránt csak a teremtés remeke, az ember viselkedik vonzalommal. A rovarok ugyálszik természetüknél fogva gondatlan, vig, kedélyes életet élnek s mesterséges bűfelejtő szerekre nincs szükségük.

A palackborok apró rovarrellenségei csak a paradugók után bomolnak, álfurják azokat, minek következtében a bor kifolyik az üvegből.

Ha ezen ilyféle rovarakat számba vennők, bizonyára több ezer forint kár volna konstátálható. Legtöbbször csakis azon esetek jönnek köz tudomásra, melyek entomologusok által vizsgáltattak meg, a veszteség nagyobb része nem a tettesek, hanem a dugó rosszágának lett tulajdonítva. Egyes esetekben némely molyfélék garázdálkodnak. Az Asopis fasinalis a parafadugót aránylag igen rövid idő alatt annyira megrongálja, hogy úgy néz ki, mint egy szivacs.

A gabonamoly — Tynen granella — szinte károkat okoz, amennyiben, de csak szűkség esetén a paradugót tanadja meg. Kisebb mint az előbbi, előszárnya ezüstfehér, hosszú és feketén márványozott.

Az Endrosis lactela Belgiumban igen sok kárt tesz azáltal, hogy álczái a paradugókat rongálja meg. És most áttérünk a valódi pinceszemolyra, mely máshol igen ritkán mutatja magát és kivétel nélkül földalatti nedves helyeket, a pinceket keresi. A »Szőlészeti és Borászati Lapok« szerinti, amelyek e tárgyról irt kimerítő cikket vesszük át — a valódi pinceszemoly neve: hordómoly, Oenophilia V. flavum, görögnevé neve borbarat, borkedvelőt jelent, találólag azonban »paramoly« név illeti meg.

A faji, V. flavum nevét onnét vette, hogy hosszú mellső szárnyain, a közepe előtt egy V. alakú folt található. Ezen apró pillangóska úgy látszik egész Európában északra a Középtengerig terjed. Valószínűleg a palackborokkal vittetett el mindenfelé és a fagymentes pincezekben a különböző klimatikus viszonyok hatásának nincs egy kivéte, mint a szabadban élő rovarok. Így megtalálható Angolországban is, ahol 1870-ben a londoni pincezekben majdnem az összes paradugókat elpusztította. 1880-ban Hamburgban fedezték fel egy borraklárban, ahol az idősebb bordói palackokat támadták meg, de a konyaküvegeket érintetlenül hagyták. Időről-időre Belgiumban okoztak igen nagy károkat, délen Montpellierben grasszáltak. Károkat azonban csak a nedves pincezekben okoztak. Száraz pincezekben kár nem volt konstálható. Hasonló károkat okoznak az Ephetia család tagjai is.

A téhelyröpüek, bogarak nagy seregéből csak a Byzophagus bipustulatus és a Myceterea hirta bizonyultak kártékonyaknak.

Egy belga entomologus 1887-ben nedves pinceszében azt vette észre, hogy palackjainak harmad részéből fele a borkak kifolyt. Közlebről vizsgálván a dolgot, kitűnt, hogy a kárt a bisophog bipustulatus álczái és a kifejtett bogarak idézték elő. Ugyanilyen károkat okoztak Angolországban és sok más helyen is, ahol a bogár a portó-borok palackjainak dugóit szurta, illetve furta át.

A bhizophagus bipustulatuson kívül egy kis bogárfélt is találtak a palackborok dugóiban és ez a Myceterea hirta.

A nevezett rovarok mellé társulnak itt-ott az Aniscus nevű alsóbbrendű állatok is.

A rovarragás a paradugókon már azért is veszedelmes, mert mire észrevennek, a palackok legnagyobb részt félig üresek.

A dugók inficiálása vagy már előzőleg történt, vagy később, amidőn a palackok már a pinceszében feküdtek. Az előzetes infekciónak elejét vehetjük, ha a paradugókat közvetlen a használat előtt 80—100 fok Celsiusnál száraz vagy nedves hőmérsékletnek kitesszük, miáltal a rovarok elpusztulnak.

Az utólagos infekció jó elpecsételést által lehetetlenné van téve, de megjegyezzük, hogy a pecsételéskor azonnal a töltés után kell történni és 24 órát sem szabad várni. Oly pinceszében, ahol a nevezett rovarok tanyáznak, a pecsételéstlen hagyott palackok dugóira a peterakás egy éjjelen át is nagymérvű lehet s megtörtént az is, hogy a paradugóban kifejlődött rovarok a pecsétet átfurták s így jutottak a szabadba.

A pecsételést talán biztosabb a rovarok ellen mint a staniolfedő. Ez utóbbinak mindenesetre jól kell az üvegfejre tapadni, mert egy pár ráncz is elég, hogy azon keresztül a rovarok a dugóhoz jussanak.

Márczius 15-ike San-Franciscoban.

»Első San-Franciscoi Magyar-Egylet!«

49 éve, hogy kimondotta a magyar nemzet: »Legyen szabadság, egyenlőség és testvériség.« És lett! Azok, akik az igét kimondották és meg is cselekedték, az ötvenes években bujdosni kényszerültek. Az Egyesült-Államok vendégszerető tartózkodási helyet nyújtottak a szabadságharc katonáinak, kik itt megtelepedtek. De sóha, a legjobb sorsban sem felejtették el a földet, a hazát, amely nekik létet adott, 17 év előtt 5 hónapig jött össze egy itteni helyiségben áldomást inni márczius 15-ikének emlékeztérére. Elhatározták, hogy ezután minden évben e napon ismét összejönnek. Akadtak magyarok, kik az öt számot megoldották, megfizereztek és így alakult a »San-Franciscoi Magyar-Egylet«, mely vasárnap este, márczius 14-én nagy ünnepélyességgel tartotta az évenkénti lakomát. Persze a jelenlévő Magyar-Egyleti tagok nőrokonaiikkal 20-szor 5-nél is többen vannak. Hazafias és lelkesült hangulat közepette emelt az egylet elnöke, Roth ur poharat és válogatott szavakkal ékesen szólánmondta el a márczius 15-iki nap jelentőségét.

Szegedi István alelnök ur szintén szép szavakkal fejtegette a márczius 15-ikének jelentőségét. Freed ur egyletünkről szólott.

Steiner Lajos jegyző ur fogadott hazánkra, Amerikára ürité poharát. Elnék derűtség és felújító kacaj kísérté Jakobovits ur szellemes

Legjobb minőségű
alpacca- és china-ezüstárukat
ajánl
HERRMANN J. L.
cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára
Budapest, IV. váczi-utca 24.

Évészkezők, bors- és só-tartók, leveses - csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állóvillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

Lefkovits Testvérek

mű-, teke- és dákö-gyárosok
Budapest, Király-utca 39.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat ugymint két márványlappal felszerelt fordítható tekeasztalainkat karambol- és bábjátokra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb záró-készülékkel.

Gyártunk továbbá stabil karambol és báb (kégli) tekeasztalokat dákök, francia módszer szerint, elefántcsontlabdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéházi berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben saját, mint adott rajzok szerint.

Régi tekeasztalok legjobb kivitelben átalakítottak és újakra becseréltetnek.

Tojásfehérjét vesz

és

Tojássárgáját elad

Fischer Miksa
VI. Uj-utca 6.

Eiweiss kauft
und
Eierdotter verkauft
Max Fischer
Telefon 24—23.

Diszítési-, mázoló- és fényező-intézet
Pirchner Károly utóda
BUDAPEST,
Csengery-utca 9. szám.

Elvállalja kávéházak, vendéglők, táncstermek, színházak stb. diszítési munkáit a legdiszesebb kivitelben.

szatírját. Hölgyeinről szólott. Grossmann ur lelkesült szavakkal felhívást intézett a jelenlévők-höz az egyleti zászló alá sorakozás czéljából.

Éjfel után oszlott szét a szép közönség, egy kitünően átmulatott éj emléket vívén magával.

Az »Első San-Franciscoi Magyar-Egylet« sohasem feleli el hivatását fentartani, a hazafias érzetet honfitársainkban emelni és megünnepelni a nemzetnek öröm- és gyásznapiját és segíteni egymáson a legjobb tehetség szerint.

Ez idő szerint van 1000 dollár vagyonunk, gyönyörű himzett nemzeti színű selyemzástlónk és a jó czélért lelkesülő, bár kis közönségünk.

Az ünnepi lakoma étlapja a következő volt:

BANQUET
OF THE
FIRST HUNGARIAN SOCIETY
of San-Francisco, Cal.

Given in commemoration of the 15th of March, 1848 and the 17 Anniversary of the foundation of this Society.

San-Francisco, March 14th, 1897

MENU

Consomme
RELISHES
Olives Gurken Vienna Rolls
SALAD
Shrimp, Salad, Mayonaise
ENTREES
Patties, Normand
Paprika Chicken, Hungarian Style
French Peas
ROAST
Turkey, Cranberry Sauce
DESSERT
Rétes
Ice Cream Assorted Cakes
Fruits Nuts Raisins
Tourten Cafe

Max Abraham, Caterer,
428 Geary St.
Feichtmann J. Lajos.
San-Francisco, Cal.

A Mosel- és Saarvidék borai.

A Mosel- és Saarvidék borai részint pompás illatuk, részint nagy savtartalmuk, könnyűségük, izletességük s gyors fejlődésük folytán nevezetesek. A Mosel vidékéről származó bor, ami alatt a saarmenti borokat is értentük kell, újabb időben nagy kedveltségre tett szert s azért talán nem lesz érdektelen, ha e kiváló németországi borral egy kissé közelebről is megismerkedünk.

Koblentztől délkeletre, ahol a Mosel tekervényes útját befejezve a Rajnába ömlik, festői sziklacsoportok vonják magukra figyelmünket, amelyeket ódonyszerű helységek s messzire visszanyúló történelmi multtal bíró vármokok borítanak. Mint bortermő helyek e vidéken különösen Cobern és Wínnigen híresek, továbbá a bájos fekvésű Cochem két várrommal s egy régi kapuczinusklastrommal, az ósrégi Zell Marienburgklastrom romjaival s végre a folyó mentén felfelé Enkirch. A folyam egy gyors kanyarulatánál magas sziklasor által koszoruzott völgyoszorok következnek. Itt vannak a Gräfenburg-vár regényes omladékaival szemben Trarbach és Traben, mely városok jelentékeny bortermelése évenként 30—40.000 fudert (egy fuder 1000 liter) is kitesz s borpincei messze földön híres látivalót képeznek. Még felebb a folyó mentén a következő bortermő helyek vannak. Wolf, klastrom-romokkal, Crów, Kinheim, Lösenich, Erden, Uerzig. Egy újabb gyors kanyarodása után a Moselnek a következő, festői vidéken fekvő, bortermő helyei következnek: Zellingen, Wehlen, Josephshof, Graach, Bernkastel, utóbbi a híres Doktorlageval, végre egy újabb kanyarodás után, Cues, Lieser a Niederberggel, a kiterjedt borkereskedést űző Mühlheim az Elisenberggel s mindjárt mellette Dusemont a ritka fekvésű Brauneberggel, Paulinsberg Kesten mellett, Geierslay és Oligsburg Winterich mellett, Piesport, több híres borhegygyel, melyek közül legnagyobb a »Pichter«, Thron a Hofberggel, Neumagen és Trittenheim. A folyamnak ez utóbbi és Trarbach s Traben városok közti része képezi a híres Közép-Mosel vidéket. Egy kissé északra Triertől találjuk az idilli szép völgyben fekvő Pfalzelt nevű helységnél a Moselbe ömlő Ruver mellett a Karthäuserhof, Grünhaus, Casel, Waldrach kedvező fekvésű bortermő helyek következnek, amelyeknek termékei a talajjavítás és gondos pincekezelés folytán váltak híressé. Trier közvetlen szomszédságában a rómaiak korából származó régiségek szomszédságában a Tiergärtner, Avelsbacher, Pichter, Augenschneider nevű híres borok teremnek. A Felső-Mosel menti borok inkább belföldi fogyasztásra kerülnek. Nagyon híresek az azelőtt moselborok, ma azonban speciális saját-ságaik folytán valódi nevük alatt forgalomba kerülő saarmenti borok is. A Saar Conznlád ömlik

a Moselbe, ritka festői szépségekkel elhalmozott partjain és mellékvölgyein, mint például Scharhofban pompás borok teremnek. Willingen, Oberemmel, melynek híresebb borhegyei Agritinsberg, Raul, Rosenberg, továbbá Ober- és Niedermennig az Eucharis-heggyel, Saarburg közelében Oekfen a Geisberg és Bockstein hegyekkel, a baloldalon Wawern a kitűnő bortermő Herrenberggel, Canzem, Ayl a Neuberggel leg híresebb pontjai e vidéknek.

A természet maga is sokat művelt e helyeken, de az emberi szorgalomnak és kitarásnak nem kis feladatokkal kellett megküzdenie, miután a hegyek erős palaalapzata folytán majdnem mindenütt a növényi tápanyagokat mesterségesen kellett beszerezni. A talajművelés tökéletesedésével lépést tart a pincei gazdászat is. A nagyobb termelő helyeken mindinkább a rizlingfajokat kezdik használni, s a nagy termelő ezen nemes szőlőfajból a legkiválóbb minőségű borokat nyerik. A természet és a vinczellérek egyesített munkája sok, épen nem kedvező őszi eredmény után 1893-ban a magas növényeknél a legszebb eredményeket mutatta fel. Ezen, kezdetben nem kevésbé méltányolt 1893-iki termés, ha egyszer a finomabb fajok eladására fog kerülni a sor, szélesebb körben is nagy feltűnést fog még kelteni. A 93-as Mosel- és Saarboroknál, különösen a kedvezőbb fekvésű helyekről származottaknál és helyesen kezelteknél feltűnően pikáns, gyengéd írt észlelhetünk, ami különösen a teljesen kiértelt s ezáltal nemesített borsavnak köszönhető. Ehhez járul a pompás, virágokhoz hasonló bouquet, amely a palackokban még erősebb fejlődésnek fog indulni. A trieri márciusi és áprilisi borvásáron pompás trarbach-i Schlossberg, Gayerslayer, Oligsberger, Josephshöfer, Graacher, Bernkasteler, Karthäuserhofberger, Grünhäuser, Herrenberger (melyből ezer liter 12,750 márkába került) Caseler, Wiltinger, Scharzberger, Scharzhofberger, Oberemmler, Feilser, Herrenberger, Bocksteiner, Geisberger stb. kerültek eladásra, nem ritkán átlagos 6800 márkáért fuderenként.

Ezen eliteborok próbái a vásár alkalmával természetesen általános feltűnést kellettek, s mi sem természetesebb, hogy e vidék borainak ára újabbban olyan emelkedést mutatnak, amilyeneket e vidéken azelőtt még csak hallomásból sem ismertek a termelők, úgy hogy nem is tartozik a ritkaságok közé, ha valamely nyilvános árlejtés alkalmával egy fuder 3000 - 6000 márkán kell. Eleinte ezen árakat abnorm magasaknak tartottak, ma azonban már állandók, s mivel e vidék még sohasem termelt ily kifogástalan, sőt kiváló minőségű borokat, nagyon valószínű, hogy azok is fognak maradni.

Wiltinger Othmár.

A „back-sör“ eredete.

Ki tudja, honnan származik ezen eredeti elnevezés? München város évkönyvei a következőket jegyezték fel: Egy alkalommal Kristóf herceg és testvére II. Albert, palotájuk ebédli termében ülve nagyokat ittanak. Velük mulatott egy braunschweigi nemes lovag is. Ez elé a fejedelmi ifjak elé egy hatalmas kanecóban a müncheni hercegi serfőzdeben készült barna sört állítanak reggeli italiké. A nemes ur jó nagyot huzta a kanecóból, de csakhamar letévén a kanecót, ócsárolni kezdé az italt, mondván, hogy az nem egyéb, mint barna ezet. Emiatt a két hercegi ifjak nagy haragra lobbának. Azonnal magukhoz rendelték a hercegi főserfőző-mestert, akit Kristóf herceg nagyon kegyetlenül megtámadott: »So ihr nach Jahresfrist wieder nach München kommt, so bringt ein Fass Eueres Bieres anher, und ich will ein Fass finden, so dem von Euch wohl obliegen soll, oder ich will der schlechteste Meister sein und Ihre Gnaden sollen mich auf einem Esel verkehrt aus der Stadt ausreiten, auch aller meiner habe zu Euren Gunsten verlustig werden lassen.« Erre a braunschweigi nagyot nevetett és a fogadás ellen 200 forintot tett. A döntés napja végre elérkezett, május elseje volt: a hercegi palota udvarán emelvényeket állítottak fel s azokat szőnyegekkel, cserfalommal s koszorúkkal díszítették. Itt foglaltak helyet a nemes hölgyek, hogy ók is megnezzék a ritka versenyt. A cserépipókat belehócsátották a hordók hasába s a nemes nedű habozva folyt a kanecókba. De már most nem fútorította orrát a braunschweigi nemes ur, de azért mégis gancsokodott s így szólt: »Das mag wohl ein guter Trunk sein, aber nur für Euere Weibchen, denn Kraft ist keine drinnen.« Amire a serfőzőmester győzelme tudatában így felelt: »So meint Ihr gnädiger Herr?« s erre megparancsolta egy szolgának, hogy hozzon két egyforma nagyságu kanecót, amelyek mind-egyikébe 2 1/2 bajor pint fért. Erre mind a két oriaskanecót a nyitott hordókból szinig megtöltötték: »Gesegne Euch Gott den Trunk vom Münchener Hofbräuhaus«, szólt aztán a serfőzőmester s odanyújtotta a kanecót a braunschweigi nemes urnak — és folytató: »Wer nach einer halben Stunde noch auf einem Bein stehend einen Zwirnfaden in eine Nadel fädeln kann, der hat die Wette gewonnen.« Mindkét versenyző fenékiig űrtette kanecóját. Erre a kulcsárné szobájába

ment, hogy tüt és ezernát hozzon, ahol egy kis kecske (Bock) volt, amelynek tejét az apolónó beteg cselédje ivott. Amikor a kulcsárné az ajtó kinyitotta, a bak kiszökött és vidám ugrándozással az udvarban termelt, éppen akkor, mikor a versenyzők fellábra álltak. A serfőzőmester már régen befűzte a maga tütjét, amikor a lovag már háromszor ejtette el a maga tütjét. Erre azután elesett s bármennyire is erőlködött, nem tudott újra lábra állani. »Ei edler Herr — nevetett a serfőzőmester — was ficht Euch an, dass Ihr auf dem Boden herumkugelt? Amire a nemes ur nehéz nyelvvel csak ezt tudta hebegni: »Das Böcklein da, das hat mich umgestossen.« »Oh nem!« felelte Kristóf herceg nagyon örülve serfőzőmesterének diadalán. Ez utóbbi azonban így szólt: »Dies Böcklein hat Euch so wenig gethan, als mir Euer Einbecker. Der Bock, der Euch umgestossen hat, den hab ich gesotten.« Amire azután nagy öröm keletkezett a vár udvarán. A hir csakhamar elterjedt a Pfistergassei »zum Platz«-ig is, ahol csakhamar a serfőzőmester diadaláról beszélt mindenki, aki sör helyett bakot főzött, amely a braunschweigi lovagot földhöz vágta. A mestert gazdagon megajándékozták, a lovag ellenben elvesztett 200 forintját s megszegényülve indult hazafelé. »Seht — mondták az emberek — mikor a városból szegényeszmre kivonult — das ist der, den des Hofbräu-meisters Bock gestossen.« Ezen nagy hazafias esemény emlékére azután tavasszal hosszú időn át csakis baksört, ezt az édes, de erős sörféleséget gyártották, amelyet ma is »Bock-Bier«-nek (baksört) neveznek.

A pinczerek, szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok ORSZÁGOS NYUGDIJEGYESÜLETE.

Kivonat

az orsz. pinczér nyugdíj-egyesület előkészítő-bizottságának 1897. márczius hó 15-én tartott rendes havi ülése jegyzőkönyvéből.

Nérey Dezső elnök előadja, hogy miután az előkészítő-bizottság az alapszabály-tervezetet letárgyalta és elfogadta, most már e tervezetet és a bizottság határozatait minél szélesebb körben, minél nagyobb nyilvánosság mellett kell ismertetni. Csak így remélhető, hogy a f. évi május hó második felében tartandó orsz. pinczér-egyleti kongresszus a kívánt eredményre, a nyugdíj-egyesület végleges megalakulására fog vezetni. E célra legalkalmasabbnak tartja, ha a bizottság a szaklapok közül egyet hivatalos lapjává választ és azt bizonyos minimális pauschal-összeg ajánlása mellett megbizra az alapszabály-tervezet és más bizottsági határozatok, a kongresszust érdeklő hirdetések közzétételével és egyben felkéri annak szerkesztőjét, hogy lapjában a pinczér nyugdíj ügy eszméjének minél hatályosabb propagandát csináljon. Jelenti egyidejűleg, hogy ez ügyben már Wagner József urral, a »Vendéglős- és Kávésipar Szakközlöny« című szaklapok szerkesztőjével már értekezett is és kilátása van rá, hogy e lappal igen előnyös szerződést lehetne kötni, miért is indítványozza, hogy a bizottság e lapot válassza hivatalos lapjává s felhatalmazást kér, hogy a szerződést megköttesse.

A bizottság egyhangulag elfogadja az indítványt s felkéri s felhatalmazza az elnököt, hogy a »Vendéglős- és Kávésipar Szakközlöny«, mint hivatalos lapnak szerkesztőjével a végleges szerződést megköttesse, a megállapított pauschal-összeget a nyugdíj-alap tőkéből kiutalassa, s tekintve, hogy a bizottság a kongresszusig érdemleges ülést nem tart, az elnök ur megállapodását már eleve jóváhagyja, ahhoz hozzájárul.

Dr. Solti Ödön,

ügyvéd, egyesületi jogtanácsos.

Budapest, 1897. márczius 30-án.

Tekintetes

WAGNER JÓZSEF szerkesztő munk

Budapest.

Az országos pinczér nyugdíj-egyesület előkészítő-bizottsága f. hó 15-én tartott ülésében a/a. idecsatolt határozattal megbizott engem, hogy Önnel, mint a »Vendéglős és Kávésipar Szakközlöny« szerkesztőjével véglegesen megállapodjam a nyugdíj-egyesületet érdeklő közlemények, hirdetményeknek b. lapjában közzététele tárgyában.

A nékem adott teljhatalmu megbizás alapján Önnel a jelzett közlések tárgyában szerződést

kötöttem és ezek folytán becses lapját az országos pinczér nyugdíj-egyesület hivatalos lapjának jelentem ki.

Kiváló tisztelettel
NÉREY DEZSŐ.

A pinczerek, szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok országos nyugdíj-egyesületének alapszabály-tervezete.

Egy és fél éve annak, hogy a létesítendő országos pinczér-nyugdíj-egyesület érdekében S z e g e d e n tartott kongresszus a budapesti központi előkészítő bizottságnak a tervezet elkészítésére megbizást adott. Egy év és fél bizonyára nagy idő, azonban úgy hisszük, nem kell külön is hangsúlyoznunk, hogy a tervezet elkészítésének a nagy körültekintést s az összes számbavehető tényezők gondos mérlegelését igénylő munkán kívül, a tervezet elkészülését leginkább a millenáris esztendő mozgalmas eseményei késleltették leginkább, amelyek minden intenzívbe akciózt a pinczérkör körében már eleve kizárták. Most, hogy a tervezet elkészült s az összes pinczér-egyletek rendelkezésére áll, szívesen bocsájtsuk azt lapunk hasábjain a szakkörök elé, meg lévén győződve, hogy a tervezet egész terjedelmében közlése által nem egy kételkedő félreértés fog elismülni és hogy a székes-főváros pinczérére is, valamint a vidéki városok, mely immár egy testet öltött alkaltsáallál szemben, minden lehető el fog követni arra nézve, hogy a májusra tervezett országos kongresszus Budapesten ezen humanitárius intézmény minél fényesebb és erősebb megalakulására vezessen.

I. Az egyesület czíme és pecsétje.

1. §. Az egyesület czíme: »A pinczerek, szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok országos nyugdíj-egyesülete.«

2. §. Az egyesület pecsétje kauszuk-bélyegzőn a teljes czím; pecsétnyomón köriratban: »Országos pinczér nyugdíj-egyesület«, közepén »Budapest«.

II. Az egyesület czélja, székhelye, hirdetésményei.

3. §. Az egyesületnek czélja, hogy a czimnek megfelelő szakfoglalkozást űző tagjai, e tagok özvegyei és árvái a jelen alapszabályokkal meghatározott esetekben pénzbeli járandóságokban részesítenek.

4. §. Az egyesület székhelye Budapest.

5. §. Az egyesületnek érdeklő hirdetésmények, közgyűlést meghívók stb. egy budapesti és egy vidéki szaklapban teendők közzé.

III. Alaptőke.

6. §. A nyugdíj-egyesület alaptőkéje képezetik: a) a czimnek megfelelő szakegyesületek részéről alaptőkéjükből a jelen országos nyugdíj-egyesület alaptőkéjének gyuapítására megajánlott s még megajánlandó összegekből;

b) alapító, pártoló és rendes tagok tagsági járulékaiból;

c) gyűjtések, hagyományok és egyéb jövedelmekből;

d) az alaptőke fel nem használt kamataiból.

7. §. Az alaptőke minimális összege 200,000 korona összegben állapittatik meg.

8. §. Az alaptőke gyümölcsöző elhelyezéséről gyetemleges vagyon felelősség terhe mellett, az gazgatóság gondoskodik.

IV. Az egyesület tagjai.

9. §. Az egyesületnek vannak tiszteletbeli, alapító, pártoló és rendes tagjai.

10. §. Tiszteletbeli tagok azon magyar állampolgárok, kiket a közgyűlés az egyesület körül szerzett érdeméknél fogva ilenék megválaszt.

11. §. Alapító tagok azok, akik az egyesület alaptőkéjének gyarapításához egyszersmindkorra 200 koronás adománnyal járulnak.

Az alapítványi összeg egy év alatt két egyenlő részletben is lefizethető.

12. §. Pártoló tag lehet mindenki, ki az egyesület czimének megfelelő valamely szakfoglalkozásban állandóan van alkalmazva, ha életének 12-ik évét betöltötte és az egyesület pénztárába évenként, — havi élvezetes részletekben esedékes 10 korona tagsági díjat befizet.

Azon pártoló tag, a ki tagsági díjának befizetésével — nyomós indok nélkül — hat hónapon túl késedelembe marad, egyszeri sikertelen felszólítás után a tagok sorából törölendő.

A befizetett tagsági díjak vissza nem adtnak.

13. §. Rendes tag lehet minden férfi, a ki az egyesület czimének megfelelő szakfoglalkozást űzi, vagy ilyenben állandóan van alkalmazva, ha életének 18-ik évét betöltötte, de az 50-iket túl nem haladta, fedhetlen előéletű és legalább négy évi szakgyakorlatot igazol.

14. §. Az egyesület megalakulásától számított egy éven belül az előző §-ban megállapított maximális kornál idősebb szakfoglalkozást űzők is felvehetők a rendes tagok sorába, ha okmányilag be tudják igazolni, hogy legalább 15 éven át tagjai voltak oly a czimnek megfelelő szakegyesületnek, mely a 6. §. a) pontja szerint az alaptőke gyarapításához vagyonával, vagy annak egy részével csatlakozott.

Az ily tagok, ha belépésüktől számított 10 év letelte előtt válnak munkaképtelenné, az igazgatóság által megállapítandó évi kegydíjban részesítendők. A kegydíj azonban a biztosított nyugdíj 40%-át meg nem haladhatja.

15. §. A pártoló és rendes tagok sorába való belépés az egyesület végleges szervezéséig a fővárosi és vidéki szakszervezeteknél jelentkezés útján történik.

Minden belépő tartozik jelentkezése alkalmával a bemondása alapján kitöltött felvételi jegyet két tanú előtt sajátkezűleg aláírni.

A belépni óhajtok olyan városok és községek-ből, melyekben szakszerveület nincs, felvételi jegyet postai úton a legközelebbi szakszerveülethez vagy a központi előkészítő bizottsághoz is beküldhetik.

Az, a ki tudva valóllan adatokat mond, vagy küld be, az egyesülettel szemben minden jogát s a netalán befizetett járulékokra minden igényét elveszti.

Ezen rendelkezés a felvételi jegyeken feltüntetendő.

16. §. Az egyesület végleges szervezése után a pártoló és rendes tagok sorába felvétel a választmányok hatáskörébe tartozik.

A jelen alapszabályok kormányi jóváhagyásának napjától számított 5 év letelte után a rendes tagok sorába rendszerint csak a pártoló tagok vehetők fel.

17. §. Minden rendes tagnak kötelessége a viszonyaiban beállott változásokat, pld. katonai szolgálatra bevonulását, nősülését, önállóvá tételét stb. a változástól számított 30 nap alatt — az igényelhető kedvezmény elvesztésének terhe alatt — a tartózkodási helye szerint illetékes választmány-nál bejelenteni.

18. §. A választmányok tartoznak a havonkénti tagváltozásokat minden következő hónap első hetében az Igazgatóságnál bejelenteni.

Az Igazgatóságnak kötelessége a bejelentett változásokat a pártoló- és rendes tagokról külön-külön vezetendő törzskönyvekben minél előbb kitüntetni.

19. §. A választmányok felvételt megtagadó határozata ellen az értesítéstől számított 30 nap alatt a választmányhoz beadandó felelőssel lehet élni. A választmányok tartoznak e felelőzéseket a beérkezéstől számított 15 nap alatt az összes iratok és az elutasítás indokainak kapcsán az Igazgatósághoz felterjeszteni, mely végérvényesen határoz.

V. Biztosítható nyugdíjösszeg. Tagsági járulékok.

20. §. Minden rendes tag 300 koronától 2000 koronáig terjedhető nyugdíjat biztosíthat magának. Ezen kerelen belül minden tag viszonyainak gondos mérlegelése mellett szabadon választhatja meg a biztosítási óhajtott nyugdíj összegét.

21. §. A nyugdíjal biztosított összeg az előző §. korlátain belül felemelhető vagy leszállítható, ha az illető ezt viszonyaiban beállott változás indokából kéri. Ezen kérelem tárgyában a választmány, illetve az Igazgatóság a 19. §. szerint határoz.

22. §. Azon tag, a ki nyugdíjösszegét felemelteni óhajlja, tartozik — ha ezen kérelme beszámítható tagágának első 10 évében teljesítettik — eddig és az újból biztosítani kívánt nyugdíjösszegek különbözetének 40%-át — ha pedig a kérelemnek 10 év után adatnak hely, minden további év után a különbözet további 3%-át 12 havi egyenlő részletben lefizetni olyképp, hogy a tagság 30-ik évében a különbözet teljes összege fizetendő. A tagság 30-ik éve után a nyugdíjösszeg felemelése nem engedélyezhető.

23. §. Ha a munkaképtelenség vagy elhalálozás a nyugdíj felemelését jóváhagyó határozat keltétől számított egy évnél előbb következik be, az igényelhető pénzbeli járandóság kiszabásánál csak a felemelés előtti összeg vehető figyelembe; a különbözetnek már lefizetett havi részletei azonban a tagnak, illetve özvegyének vagy árvának egy összegben visszatérítendő.

24. §. Leszállítás esetében a tagdíjakból visszatérítésnek nincs helye; ellenben a leszállítást igénybevevő annyiszor két hónapi tagdíjmentességre tarthat igényt, a hányszor 100 korona összeggel a biztosított nyugdíjat leszállította.

25. §. A választmányok a 22. és 24. §§-ban adott jogositványok igénybevételénél kötelesek szigorúan érködni a fölött, hogy a nyugdíjösszegeknek változtatása a tagok viszonyaiban beállott változással arányban álló és indokolt legyen.

26. §. A rendes tagok a következő járulékokat fizetik:

- a) felvételi díjat;
- b) kezelési illetéket;
- c) tagsági díjat.

27. §. Fővételi díj fejében a jelentkezésnél előle a biztosítási kívánt nyugdíjösszeg 1%-a fizetendő; felemelés esetében a különbözet 1%-a pótlandó, leszállítás esetében a különbözet után megtérítésnek helye nincs.

28. §. Kezelési illeték fejében a biztosított nyugdíjösszeg 1/4%-a fizetendő.

29. §. Tagsági díj fejében a biztosított nyug-

díj összegével arányban növekvő százalékok szerint előzetes havi részletekben a következő összegek fizetendők:

A nyugdíjal biztosított összeg	F. vételi díj	Tagság díj fejében fizetendő	Kezelési illeték	Tagsági díj évi összege	Kezelési illeték évi összege	Összes évi járulékok	Havonként fizetendő	35 év után havi nyugdíj
300	3	4 1/16	1/4	14 81	—,75	15,50	1,28	25,—
400	4	5	1/4	20,—	1,—	21,—	1,75	33,33
500	5	5 1/16	1/4	25,31	1,25	26,56	2,21	41,66
600	6	5 2/16	1/4	30,75	1,50	32,25	2,68	50,—
700	7	5 3/16	1/4	36,27	1,75	38,02	3,15	58,33
800	8	5 4/16	1/4	42,—	2,—	44,—	3,66	66,66
900	9	5 5/16	1/4	47,81	2,25	50,06	4,17	75,—
1000	10	5 6/16	1/4	53,75	2,50	56,25	4,68	83,33
1100	11	5 7/16	1/4	59,81	2,75	62,56	5,21	91,66
1200	12	5 8/16	1/4	66,—	3,—	69,—	5,75	100,—
1300	13	5 9/16	1/4	72,31	3,25	75,56	6,28	108,33
1400	14	5 10/16	1/4	78,75	3,50	82,25	6,85	116,66
1500	15	5 11/16	1/4	85,31	3,75	89,06	7,42	125,—
1600	16	5 12/16	1/4	92,—	4,—	96,—	8,—	133,33
1700	17	5 13/16	1/4	98,80	4,25	103,05	8,58	141,66
1800	18	5 14/16	1/4	105,75	4,50	110,25	9,17	150,—
1900	19	5 15/16	1/4	112,76	4,75	117,51	9,79	158,33
2000	20	6	1/4	120,—	5,—	125,—	10,42	166,66

30. §. Azon tag, ki tartós betegség, vagy igazolt szegénység esetében tagsági kötelezettségének eleget nem tehetne, az illetékes választmánytól a havi járulékok befizetésére 4 hónapi halasztást nyerhet. Ha a jelzett akadály ezen idő leteltével se szűnt volna meg, a választmányok a halasztást még kétszer megújíthatják, de egy évnél tovább terjedő halasztást csupán az Igazgatóság engedélyezhet, esetleg a VI. illetve VII. fejezet szerinti eljárás hivatalból megindíthatja.

A halasztás tartama alatt esedékessé vált tagdíjakát és azok 5%-os kamatait a választmányok által meghatározandó egyenlő havi részletekben kell a halasztást nyert tagnak utánfizetni.

31. §. Azon tag, — ki tartós betegség, vagy igazolt szegénység esetét kivéve — a havi járulékokkal hat hónapon túl késedelembe marad, az esedékes részleteknek 15 nap alatti megfizetésére két ízben ajánlott levélben felszólítandó azzal, hogy nem fizetés esetében a tagok sorából töröltetni fog és hogy az egyesülettel szemben minden igényét elveszti.

Kétszeri sikertelen felszólítás után a választmányok az Igazgatóságnak a postai feladóvények csatolása mellett jelentést tesznek. Az Igazgatóság a késedelmes tagot a törzskönyvből törli és erről a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tesz. Minden egyes felszólításért 50 filler díj fizetendő. Ezen díjak a kezelési illetéknél számolandók el.

VI. Nyugdíjazás.

32. §. Minden rendes tag havonként előre fizetendő nyugdíjra tarthat igényt, ha:

a) legalább 10 beszámítható tagsági évvel bír és testi vagy szellemi fogyatkozásai következtében munkaképtelenné válik;

b) 35 beszámítható tagsági évvel bír.

33. §. Nem számítható be azon idő, melyre a tagsági díj nem fizetett.

34. §. Nem számítható be azon idő, melyet valaki más életpályán tölt. Ha valamely rendes tag az egyesület címének meg nem felelő valamely más életpályára tér át, ezen körülmény a tagsági viszonyt a már szerzett jogok fenntartásával megszakítja és a mennyiben utóbb a szakfoglalkozáshoz visszatérve tagsági kötelemeinek folytatásához megfelel, az újabb jelentkezéstől fogva eltöltendő idő előbbi tagsági idejéhez hozzászámítható.

35. §. Ha valamely rendes tag 10 beszámítható tagsági év után lép át más életpályára és itt munkaképtelenné válik, az öt illető nyugdíjában részesítendő.

36. §. A katonai szolgálati idő tartama csupán akkor számítható be, ha:

a) a szolgálatra behívott rendes tag legkésőbb bevonulását követő 30 nap alatt illetékes választánya útján az igazgatóságnak jelentést tesz;

b) szolgálati idejének leteltével legkésőbb 6 hó múlva a címnek megfelelő valamely szakfoglalkozáshoz visszatér és e körülményt az illetékes választmányának bejelenti.

c) az esedékessé vált tagsági járulékokat 5% kamattal együtt 36 havi egyenlő részletben utánfizeti.

37. §. A pártoló-tagság ideje csupán a 32. §. b) pontja esetén számítható be a következő elvek szerint:

a) a pártoló tagság 3 éve 2 rendes tagsági évet számít, de a pártoló tagságban töltött idő címzen 4 rendes tagsági évnél többet beszámítani nem lehet;

b) a pártoló tagság ideje alatt fizetett díjak összege és azon járulékok összege, melyet az illető kikötött nyugdíjához s a pártoló tagság ellenében beszámított időhöz képest fizetni köteles lett volna, kiszámítandó és a különbözet a választmányok által meghatározandó méltányos havi részletekben utánfizetendő.

38. §. A nyugdíjazást rendszerint az arra jogosított kérelmére az Igazgatóság rendeli el. A kérvényeket a választmányoknál kell benyújtani; ezek kötelesek a felterjesztést saját véleményök kapcsán 8 nap alatt foganatosítani.

39. §. A nyugdíj összege 10 beszámítható tagsági év után a kikötött nyugdíj 40%-a, 10—30 évig minden beszámítható év után 2 1/2%-a, az utolsó 5 évre további 2%-a, úgy hogy 35 évi tagság után évenként az egész kikötött nyugdíj folyósítandó.

40. §. A nyugdíjazottak a választmányok felügyelete alatt állanak. A választmányok a 32. §. a) pontja esetében a nyugdíjazás indokainak fennállásáról, ezen és a b) pont esetében a nyugdíjazott életben létéről alkalmas módon meggyőződést szereznek és szükség esetén az Igazgatóságnak azonnal jelentést tesznek.

41. §. A nyugdíj a 32. §. a) pontja esetében a kérvény benyújtásának napjától a b) pont esetében a jogzím beálltától fogva folyósítandó. Ha azonban a b) pont szerint nyugdíjra jogosult kérvényének beadásával egy évnél tovább késik, a nyugdíj a benyújtás napjától fogva folyósítandó.

42. §. A nyugdíj különbeni megszüntetés terhe alatt sem át nem ruházható, sem el nem zálogosítható.

VII. Végkielégítés.

43. §. Végkielégítés van igénye azon rendes tagnak, ki 10 beszámítható tagsági év előtt testi vagy szellemi fogyatkozásai miatt munkaképtelenné válik.

44. §. A végkielégítés a 38. §. mintájára rendelendő el.

45. §. Végkielégítés fejében egyszer s mindenkorra minden beszámítható rendes tagsági évert a kikötött nyugdíjnak 10%-a állapítandó meg.

46. §. A végkielégítésben részesített tag a rendes tagok sorába újból csak az esetben vehető fel, ha a végkielégítésként felvett összeget 5% kamattal együtt 36 havi egyenlő részletben visszafizeti. Az újból belépésig letelt idő a rendes tagsági időbe még az esedékessé vált tagsági díjak pótlása esetén se számítható be.

VIII. Özvegyek nyugdíjazása. — Árvaok nevelési járuléka.

47. §. Nyugdíjra igényt tarthat az özvegy, ki-nek férje vagy értesült már nyugdíjban, vagy ez őt a VI. fejezet értelmében megilletné, ha:

a) a házasságkötés a férj nyugdíjazását megelőzte;

b) férje a házasságkötés idejében 50-ik élet-évet meg nem haladta;

c) férjével annak elhalálása idejében közös háztartásban élt;

d) erkölcsös életet folytat.

48. §. Az özvegyi nyugdíj felét teszi annak, mire a férjnek igénye volt, vagy lett volna. A mennyiben azonban az úgy kiszámított nyugdíj évi 150 koronát el nem érné, az Igazgatóság a választmányok javaslatára ezen összegben állapíthatja meg.

49. §. Az özvegyi nyugdíj a férj elhalálását követő hónap elsejétől havonkénti előzetes részletekben folyósítandó és a 40. §. rendelkezésére analog alkalmazandó.

50. §. Megszűnik az özvegyi nyugdíj, ha:

a) az özvegy újból férjhez megy;

b) fesslet életet folytat.

c) a bíróság által szemérem vagy vagyon elleni bűncselekmény miatt szabadságvesztés büntetésre ítéltetik.

51. §. Elhalt nyugdíjgyesületi tagoknak nyugdíjaztatásukat megelőzőtt házasságukból származott törvényes, vagy törvényesített gyermekek 14-ik életévük betöltéséig nevelési járulékból részesülnek, melynek fejében:

a) míg az anya, vagy mostoha anya életben van, minden gyermeke 10%-át nyeri azon nyugdíjnak, melyet az anya élvezett, vagy igényelhetett volna, de az özvegy nyugdíja és a nevelésért járólékok együttesen a férj nyugdíját felül nem haladhatják.

Az anyára újból férjhezmenetele a gyermekek további segélyezésére befolyással nincsen.

b) Egyesületi tagoknak teljesen árva gyermekei egyenkint 15%-át nyeri az anya nyugdíjának, de összesen ennek 90%-át túl nem haladhatják. Az 50. §. b), c) pontja értelmében a gyermekek e pont szerint segélyzendők.

52. §. Ezen fejezetben foglalt jogositványok érvényesítésénél a 38., 40., 42. §§. és a 41. §. második bekezdésének rendelkezései megfelelőleg alkalmazandók.

53. §. A 14. §. szerint kegydíjban részesített tagok özvegyei és árvai a jelen fejezet szerint részesülnek a megfelelő évi járulékból.

A kiszámítás alapját az élvezett kegydíj képezi.

54. §. Ha végkielégítésre igényrel bíró egyesületi tag elhal, özvegye, illetve árvai a 48. és 50. §. mintájára megszabandó egyszerismindenkorra adandó adományban részesülnek.

(Vége következik.)

A budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Április hó 23-án, Hermann Ferencz Podmaniczky-utca 21 sz.

Április 30-án, Wohlfart Vilmos Király-utca 77 sz.

Helyreigazítás. Lapunk előző számában a budapesti szállodások, vendéglősök s kocsmárosok ipartársulatának ez évi rendes közgyűléséről írt tudósításunkból nyomdai tévedés folytán Bittner Alajos és Schnell József urak nevei a választmányi tagok sorából kimaradt. A midőn e sajnós tévedést ezennel helyreigazoljuk, megjegyezzük hogy nevezettek megválasztása egyhangulag (54—54 szóval) történt.

A legutóbbi vendéglős-reggeli folyó hó 9-én tartott meg a Kossuth Lajos-utcában lévő nemzeti kaszinó díszes helyiségeiben. A kedves és kiválóan körültekintő vendéglős, Kovács M. E. ur, nem is mulasztott el semmit sem, hogy a kedves kollegáit, kik őt ez alkalomból meglátogatták, a legnagyobb figyelemmel kiszolgálja és el is kell ismernünk, hogy ugy az ételek, valamint borok és sörök stb. mind a legnagyobb dícséretnek örvendtek és mondhatjuk, hogy Kovács E. M. ur a nemzeti kaszinónak csak dicsőre válik és kívánjuk is néki, hogy még számos éveken át ott működhessek.

Az aradi pinczerek jótékony asztaltársasága f. évi május hó 4-én az aradi varosligeti vendéglő dísztermében zártkörű táncvizsgalmat rendez. Belépti díj: személyjegye 1 frt, családjegye 1 frt 50 kr.

Mi minden vész el egy nagy szállodában!
Érdekes tárgyalás folyt le nemrég egy berlini törvényszék felelősségi osztályánál. Barsekow Károly egy nagy berlini szálloda igazgatóságától hosszabb időre bérbe vette a konyha hulladékokat, amelyek napi átlagsúlya két tonnára rugott. Szerződésében ki volt azonban kötve, hogy mindazon használatból anyagokat, amelyek vagy véletlenségből vagy a személyzet rosszindulatából kerülnek a hulladék közé, a szálloda igazgatóságának visszadni tartozik. A mult év tavaszán azon gyanu merült fel Barsekow ellen, hogy e feltételnek nem tesz eleget. És csakugyan a nála eszközölt házkutatás alkalmával a következő s a szálloda tulajdonát képező tárgyak találtak nála: 358 törölkendő, 62 servietta, 17 kézikendő, 51 porcellántányér, 1 gyümölestartó, 7 pohár, 3 alfenide kanál. Barsekow bevallotta, hogy mindezen tárgyakat, amelyek a szobán forgó szálloda hulladékából származnak, több éven át gyűjtötte össze, s elhajított dolgoknak tekintette. A fehérművek nagy része egészen új vagy csak alig használt lévén, a lefoglalt tárgyak becsértéke 200 márka volt összesen, amiért is az elsőfoku bíróság Barsekowitz két havi fogságra ítélte. A felelősségi tárgyaláson a szálloda igazgatója elismerte annak lehetőségét, hogy e tárgyak a konyhahulladék által jutottak Barsekow birtokába, minthogy daczára a legnagyobb ellenőrzésnek a szolgazemélyzet lelkiismeretlen tagjainak különösen a nagy forgalom napokon elég alkalma van arra, hogy edényt és fehérműt ily módon dobáljon el. A törvényszék Barsekow büntetését enél fogva 14 napi fogházra szállította le.

Zwifig geschmaust. Ein etwa 50jähriger, sehr elegant gekleideter Mann betrat letzter Tage ein besonders vornehmer Restaurant des Boulevard St.-Martin in Paris, setzte sich zu Tische, studierte mit vielem Eifer die Speisekarte und bestellte endlich ein Mahl, dessen Preis sich auf etwa 20 Francs belief. Als er gespeist hatte, ließ er durch den Kellner den Wirth herbeiholen und sagte zu ihm: „Entschuldigen Sie mich, mein Herr; ich komme aus dem Irrenhause und erfreue mich nicht meiner vollen geistigen

Sträfte. Ich kann Ihnen auch nicht sagen, was mich bezwungen hat, bei Ihnen zu speisen, aber ich habe keinen Centime in der Tasche. Lassen Sie mich sogleich arretriren, denn ich fürhle einen herannahenden Tobjuchtsanfall und könnte da leicht Unheil anrichten.“ Der Wirth schickte statt jeder Antwort auch sofort nach der Polizei, die den offenbar Geistesgestörten zur Beobachtung in die Krankenabtheilung bringen ließ.

Den Kohlenäureverlust beim Bierauskochen zu vermeiden, hat Monsieur Larterat in Velle einen Apparat konstruirt, der aus einer Tische besteht, welche ins Fuß gebracht wird und sich mit dem Bierabfluß zugleich erweitert, also den entstehenden leeren Raum im Faße ausfüllt.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak a számos részvétért, melyet a szeretet, most már Isteben nyugvó férj, illetőleg bátya

Suchy Gyula ur
(vendéglős az Erzsébet-körúton)

íránt ugy hosszabb betegsége, valamint a temetkezése alkalmából is tanusítottak, és azon gazdag virágadományért és koszorukért, melyet ez alkalomból sokan küldtek, ez uton mindunk mindnyájának halás köszönetet.

Különös kötelességünknek tartjuk a tisztelt vendéglős uraknak, a budapesti pinczeregyeletnek és a hadastyan-egyletnek is forró köszönetet mondani a temelésen való számos résztevésükért. Legmélyebb halánkat ez uton méltóztassanak szivesen elfogadni.

Özv. Suchy Mária,
szül. Wágner.
Suchy Ferencz, vendéglős.

Az ezredéves országos kiállításon az állami ezüst-éremmel és a milleniumi nagy-éremmel **kitüntetve.**

Pécsi tejcsarnok

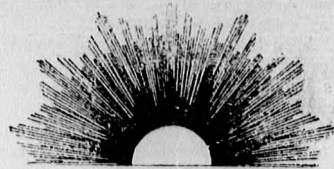
csemege-sajt-gyára és
első magyar pogácsasajt-gyára
PÉCSETT

ajánlja következő kiváló minőségű
különlegességeit:

- Pécsi csemege-sajt**
- Trappista-sajt**
- Impérial-sajt**
- Pikáns sajtocskák**
- Pécsi pogácsasajt (kvargli)**
- Kitünő édes tea-vaj.**

Árlappal kívánatra készséggel szolgálunk.

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott
Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat, utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat.

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olcsóbb mint a petroleum-világítás.

Hariszbazári üzletünkben megtekinthető egész nap.
Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és berendezések azonnal eszközölhetők.

A Török Császár

kávéház megszünése következtében alulírott tulajdonosnál kapható olcsón és kitünő minőségben valódi és régi

Jamaikai Rum,

vagy 12 éves

Brunier-Cognac,

Ó-Szilvorium és kitünő fajta
KÁVÉ.

Bővebb értesítést lehet kapni

Némái Antal kávésnál

IV. Rózsa-tér 1. sz.

CSÁKY ÁRMIN Budapest

VI. Andrassy-út 67 (a Millenium kávéházzal szemben).
Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon.
1889. évben a párisi világi kiállításon.

Ajánl **konyharuhákat** minden nagyságban

szakács, pék, cukrársz, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvélezből frt 150, 2. 250

Kabátok piqúee-velezből frt 2. 250, 3.

Kabátok osinvat- v. satinból frt 1,25, 1,50

2. 250.

szakács-nadrágok (pantalon), pamut-kamm-

grnrból, kék, fehér eskos, 2,50—3 frt.

szakács-kötények, fehér, erős szálú creton-

ból, kr. 40, 50, 60.

szakács-kötények, fehér, erős szálú vászon-

ból, kr. 60, 80, 100.

szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25

3, 35, 40.

Ezen fehérműtözégeknek külön spe-

ozálálltása és a legtöbb uraság szállodák és

konyhák bálatalam szállítatik.

Részletes árjegyzékek fehérműtözé és férfiruhákból

kívánatra ingyen küldetnek.

BARHÓ FERENCZ FIAI

vasáru-, konyha- és háztartásiszer-raktára

Budapest, IV., Városház-tér 4. és Calvin-tér 4. sz.

Ajánlják szállodás, vendéglős és kávék urak figyelmébe nagy raktárukat mindennemű konyha- és háztartási cikkekben, főző-edényekben, asztalszerekben, valamint takaré- és asztaltűzhelyekben és mindennemű vaskályhákban.

Alapított 1832-ben. ➡ Használt öreg edények becséréltetnek. ➡

Telefon-összeköttetés

Fűzőlet 54—23 sz.

Fióküzlet 63—65 sz.

